α 1522

MSZMP KB Párttört. Int. * 1986 FEB 2 * KÖNYVTÁRA

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXI. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

1986. FEBRUÁR

ÁRA: 2 FORINT

Működésünk legyen igazi csapatmunka!

Szakszervezetünk új főtitkára, *Gricserné Heszky Enikő* nem ismeretlen a postások előtt, hiszen több mint két évtizede dolgozik a postánál, s 1980, az előző kongresszus óta tagja a Postások Szakszervezete központi vezetőségének és elnökségének.

— Nagy örömmel és meglepetéssel fogadtam a főtitkári tisztségre való jelölésemet és megválasztásomat, s még mindig megvan bennem a kétely, hogy vajon meg tudok-e felelni a megelőlegezett bizalomnak, az ezzel a tisztséggel járó komoly követelményeknek — kezdi beszélgetésünket rokonszenves közvetlenséggel és nyíltsággal. — Ami a jövőt illeti, csak annyit mondhatok, én is olyan szívvel-lélekkel, az egész tagság bizalmára, támogatására, összefogására építve szeretném végezni ezt a munkát, mint azt elődöm, Csáki Lászlóné tette.

Mielőtt azonban folytatnánk a jövőre vonatkozó elképzeléseket, tekintsünk egy kicsit vissza a múltba, néhány életrajzi adat erejéig. Gricserné Heszky Enikő 1942-ben született Győrben. Az érettségi után a Budapesti Műszaki Egyetemre jelentkezett, amelynek villamosmérnöki karán 1965-ben szerzett diplomát. Első munkahelye a Miskolci Postaigazgatóság volt, ahol jelenlegi megbízatásáig dolgozott. De itt álljunk meg egy percre!

— *Miért éppen a postát és Miskolcot választotta mint friss diplomás villamosmérnök?*

— Tulajdonképpen véletlenül. Férjemet ugyanis, akivel együtt végeztünk az egyetemen, Miskolcra helyezték, így nekem is ott kellett állást keresnem. S akkor történetesen a Miskolci Postaigazgatóságon találtam a végzettségemnek megfelelő munkát. Pedig nem is én vagyok az első postás a családban, mert nagyapám a múlt század végén távírdatiszt volt, egyik nagynéném pedig postamesternő.

— *Ebből a véletlen választásból mikor lett tudatosan vállalt hivatás?*

— Először a fejlesztési osztályon dolgoztam átviteltechnikai előadóként, aztán 1968-ban átkerültem a beruházási osztályra. Azt hiszem, akkor éreztem úgy, hogy a postánál akarok maradni, mert itt értelmes, hasznos munkát végezhetek. Ne felejtse el, hogy akkor indult meg nagy léptekkel a posta műszaki fejlesztése, a távhívórendszerek kiépítése.

1971-ben az igazgatóság beruházási osztályvezetőjévé, 1976-ban pedig távközlési és műszaki igazgatóhelyettessé neveztek ki.

— *Nem jelentett szakmai és emberi szempontból nehézségeket, hogy fiatalon került vezető beosztásba, arról nem is szólva, hogy a műszaki területeken még ma is eléggé ritka a női vezető?*

— Ma már azért többen vagyunk, de igaz, hogy tíz évvel ezelőtt az igazgatóságon én voltam az egyedüli női műszaki vezető. Nálunk abban az időszakban indult el a műszaki területen a vezetők generációváltása, ezért nem volt rendkívüli, hogy harminc-egynéhány évesen igazgatóhelyettes lettem. Akkoriban nagyarányú fiatalítás kezdődött el, s én is részt vettem a megfelelő vezető és irányító szakemberek kiválasztásában és nevelésében.

— *Mit tart ezen időszak legfontosabb eredményének?*

— Talán azt, hogy nagyon jó csapatot tudtam kialakítani a területemen. Az igazgatóságon hozzám tartozott a távközlés teljes vertikuma, tehát a fejlesztéstől a tervezésen és a beruházáson át az üzemeltetésig az egész ágazat. Ezen a területen csak igazi csapatmunkával lehet eredményt elérni. S ebben az időszakban valóban nagy eredményeket értünk el Borsod és Heves megye telefonhálózatának fejlesztésében, a központok automatizálásában, a távhívásba való bekapcsolódásban. Tény, hogy a mi igazgatóságunkon sikerült az országban a legerősebb tervezőirodát és hálózatépítő kollektívát létrehozni.

A szakmai munkával párhuzamosan, kezdettől fogva végzett szakszervezeti társadalmi munkát is. A '60-as évek második felében az igazgatóságon a szakszervezeti tanács közgazdasági bizottságában dolgozott, majd a '70-es évek első felében az ifjúsági bizottságot vezette. Hosszú évekig ellátta Miskolcon a Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának titkári teendőit. Közben elvégezte a marxista esti egyetemet a szakosítóval együtt. Végül, de egyáltalán nem utolsósorban, családanyaként is helyt kellett állnia, született két fia, akikkel kevés szabad idejét — a hétvégéket mindig — együtt tölti. Mint mondja, a sok munkahelyi elfoglaltság miatt állandóan kompromisszumra volt szükség otthon, a családi program egyeztetésénél, de férje megértésének és segítségének köszönhetően sikerült megoldani az időhiányból eredő gondokat. S ami igazán fontos: egyiküknek sem kellett lemondania saját hivatásáról, szakmai előrehaladásáról, társadalmi munkájáról a másik javára.

— *Visszatekintve megválasztására: végül is miért döntött úgy, hogy elvállalja ezt a fontos, felelős megbízatást?*

— Úgy érzem, nagy előnyt jelent a számomra, hogy elég jól ismerem a postát, annak szervezetét, szerteágazó tevékenységét, minden gondjával-bajával, szépségével és lehetőségével együtt. Ami hátrányom, hogy igazából csak nemrég csöppentem bele a szakszervezeti mozgalomba. Mégis, azt gondolom, a postánál elválaszthatatlan egymástól a szakmai és a szakszervezeti munka, s ebben az értelemben sok a hasonlóság eddigi és ezutáni feladataim között. Szakvezetőként is azt tartottam, hogy a postai és távközlési szolgáltatásokban sokkal gyorsabb műszaki-technikai fejlesztésre kell törekednünk, de a legkorszerűbb technika sem ér semmit, ha nincs ott mellette a munkáját szerető és értő ember. Ezért a postás dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítása, munkájának megbecsülése, egyúttal a tagság nevelése és mozgósítása legalább olyan fontos feladat, mint a fejlesztés ütemének gyorsítása. A Postások Szakszervezete eddig is ezt az álláspontot képviselte, és továbbra is ezen az úton kell előrehaladnunk. Tehát főtitkárként én a folyamatossághoz szeretnék hozzájárulni . . .

— *Az ön számára azonban ez a megbízatás mégiscsak jelentős változás. Hogyan lehet mégis törés nélkül folytatni a szakszervezet munkáját, egyúttal magánéletét?*

— Családom támogatása nélkül eleve nem tudtam volna vállalni ezt a pályamódosítást, de férjem és gyerekeim is elfogadták az életünkben bekövetkező változást, az azzal járó minden nehézséggel együtt. A szakszervezetben — beleértve a vezető testületeket és az alapszervezeteket egyaránt — szintén a legnagyobb támogatásra számítok, a megelőlegezett bizalom alapján. Az igazi csapatmunkára, a demokratikus légkörre, az együttes gondolkodásra és cselekvésre itt még nagyobb szükségem van, mint az eddigi munkámban volt, s a magam részéről minden erőmmel erre fogok törekedni. Ami pedig a posta vezetőivel való kapcsolatot illeti, az a meggyőződésem, hogy csak akkor tudjuk megvalósítani a hetedik ötéves terv feszített feladatait s javítani közönségkapcsolatunkat, ha a szakszervezet és a posta vezetői valóban hatékonyan és folyamatosan együtt dolgoznak a közös célért, a kölcsönös bizalom és megértés alapján.

— Mindezekhez sok örömet és sikerélményt kívánunk.

Faggyas Sándor

Ne alkalomszerűen!

Korszerű szemlélettel tervezzünk és gazdálkodjunk!

A tervekről tárgyalt a központi vezetőség

A központi vezetőség 1985. december havi ülésén értékelte a Magyar Posta 1985. évi tevékenységét, a terv teljesítését, és megvitatta az 1986. évi feladatokat. Az írásos anyaghoz szóbeli kiegészítőt *Doros Béla* elnökhelyettes és *Péntek Petronella* kvtitkár mondott.

A múlt évi tevékenységet több tényező határozta meg:

- 1985 a VI. ötéves terv utolsó éve, és a következő, a posta fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű periódus előkészítő éve;
- a korszerűsítés utáni új szervezet induló éve;
- a népgazdaság irányítási és szabályozási rendszerének 1985-ben elindított továbbfejlesztése következtében jelentős mértékben megváltoztak a külső feltételek. A gazdálkodás egyik fő feladata az ehhez való alkalmazkodás, valamint a külső impulzusokat jobban közvetítő belső irányítási modell kialakítása, és működtetéséhez a feltételek megteremtése volt.

Összességében az 1985. évi tervcélok — a vezetők és a postás dolgozók közös erőfeszítésének gyümölcseként — teljesültek. A szigorodó gazdasági feltételek mellett is eredményes évet zárt a posta. A valós értékítélethez az is hozzátartozik, hogy az általános (normatív) szabályozásban több területen kedvezményt (preferenciát) kapott a posta, így az általánosnál kisebb mértékben sújtották az adónövekedések. *A várható nyereség 4668 millió forint, amely mintegy 40 millió forinttal haladja meg a tervezettet.* Érdekes, és az eddigi gazdálkodásunkra nem jellemző módon alakult így az eredmény. Ugyanis a bevétel megközlítőleg 1 százalékkal (170 millió forint) marad el a tervezetthez képest, ugyanakkor a költségekben ezt meghaladó mértékű, 210 millió forintos megtakarítás mutatkozik.

Ez két dologra utal: egyrészt az 1985. évi árbevételi terv meglehetősen feszített követelményt tartalmazott, ugyanakkor a költségoldalról viszonylag a tágabb mozgáslehetőség mutatkozott, másrészt — talán már az évközben részlegesen bevezetett új érdekeltségi rendszer eredményeként — a postaszervek a bevételben a lemaradást költségtakarékossággal igyekeztek ellensúlyozni. Ugyanakkor elgondolkodtató a jövő szempontjából, hogy a költségnövekedés üteme még így is meghaladja a bevételnövekedést. Utóbbinak a fele tarifaemelésből származik, így a költségnövekedést nem tudta ellensúlyozni a szolgáltatások mennyiségi növekedéséből származó bevételtöbblet. Amennyiben ez a jövőben tendenciajelleggel ismétlődik, ennek folyamatosan romló gazdasági pozíció lesz a következménye.

Néhány gondolat az egyes szolgáltatási ágak teljesítményéről. A postaszolgálatban az év eleji nagy tarifaemelés a vártnál kisebb mértékű forgalomcsökkenést hozott, így a bevétel is a terv közelében volt. A hírlapterjesztés eredményei a tervezettnél lényegesen jobbak, az áremelés miatti mennyiségi visszaesés a várt 7 százalékkal szemben csak 2,6 százalék, ami értékében 60 millió forinttal haladja meg a tervben előirányzottat. Ez a kedvező eredmény a terjesztésben dolgozók aktív, tudatos munkájának köszönhető. Ugyanakkor nem lehet szó nélkül elmenni a helyi távbeszélő-szolgálat kiugróan gyenge eredménye mellett. Az impulzusszám nemcsak a tervezetthez, de az 1984. évi értékhez képest is alacsonyabb. Ez a tendencia már az előző évben is jelentkezett, s úgy tűnik, tovább romlott a helyzet. Ha nem ilyen mértékben, de elmarad a tervtől a belföldi távhívás teljesítménye is. Így 100 millió forinttal marad el a bevétel.

A fenntartás 1985-ben is kiemelt szerepet kapott. A fenntartási ösztönzőbér hatására a nyomasztó évtizedes létszámhiány mérséklődött, a fluktuáció csökkent. A karbantartási tevékenység tervszerűbbé, szervezettebbé, hatékonyabbá vált. Az összmunkaóra teljesítése a tervezettet megközelítette. A fenntartási munka színvonala egyértelműen növekedett, ez azonban még nem volt érzékelhető sem a forgalomlebonyolító képesség javulásában, sem az árbevétel növekedésében (sőt mint említettem jelentős a csökkenés).

A létszám hosszú évek óta először meghaladja a tervezettet. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak száma 61 700, 125-tel több a tervezettnél. Ez a népgazdaság munkaerőhelyzete, a posta várható perspektivikus fejlődése mellett a javuló kereseti lehetőségnek is köszönhető. Az év elején *10 százalékkal növekedtek a postai bérek.* Ebből 5,5 százalék központi, 2 százalék preferencia, amit a posta bérhelyzetének javítására kapott, összesen tehát 7,5 százalék adómentes, további 2,5 százalék saját erőből, adózott növekmény.

Ez a 10 százalék önmagában is óriási előrelépés az előző évtizedhez viszonyítva, még akkor is, ha jelentős árszínvonal-növekedés terhelte. Még inkább nő az értéke, ha összehasonlítjuk a népgazdaság más területeivel. Az ipar 8-9 százalék, az építőipar 6-7 százalék, a mezőgazdaság 6 százalék, a költségvetési szervek szintén 6 százalék keresetnövekedést tudtak végrehajtani. Ez a jelentős bérfejlesztés tette lehetővé a már évek óta tervezett ösztönző bérrendszer bevezetését a fenntartás területére. Tovább javult a kereseti lehetőség az év második felében kísérleti jelleggel bevezetett belső érdekeltségi rendszerrel, s megteremtődött az 1986. évi teljes körű bevezetés forrásfedezete.

A szolgáltatások helyzete

Postaszolgálat

Meghatározó volt a tarifaemelés, amit egyértelműen az előző évek folyamatos költségnövekedése tett szükségessé. Az ágazat fejlesztési lehetőségei szűkösek voltak. Ennek ellenére a színvonal nem romlott, egyes területeken kis mértékben emelkedett, és tovább folytatódott a szolgáltatások körének bővítése, kiterjesztése (például nemzetközi gyorsposta; Budapesten telephelyre történő

(Folytatás a 2. oldalon.)

Korszerű szemlélettel tervezzünk és gazdálkodjunk!

(Folytatás az 1. oldalról.)
készpénzszállítás). A postahivatali hálózat korszerűsítési programjából a tervezettek megvalósultak ugyan, de még mindig 700, megfelelő szintű szolgáltatásra alkalmatlan hivatal üzemel. Kezelésgépesítésben nincs számottevő elmozdulás, ahogy a terv ígérte, a beszerzések pótlás jellegűek voltak.

Hírlapszolgálat

A szolgálat helyzetét lényegesen befolyásolta a hírlapárak 25 százalékos emelése, a napilapok megjelentetési rendjének változása (Vasárnapi Hírlap), a szervezetkorszerűsítés keretében a középszintű irányítás átszervezésére hozott döntés végrehajtása (MEHIV-ek, igazgatósági hírlaposztályok beolvadása a postaosztályokba). Mindezen változások ellenére a szolgálat kitűnően helytállt, mint ezt már korábban bemutattuk. A lapellátás színvonala kielégítő volt, ami nagyrészt a remittenda-előírások feloldásának köszönhető.

Doros Béla elnökhelyettes

A hírlapárus-hálózat fejlesztésében a tervezettnél lényegesen kevesebb (például 45 darab pavilon helyett csak 8 darab) valósult meg. Mindenesetre — a külföldi tapasztalatokat is hasznosítva — a jövőben nagyobb figyelmet kellene fordítani a nem postai árushálózat intenzívebb bővítésére.

A szolgálatban feszültséget okozott, hogy az áremeléssel együtt járó mennyiségi visszaesés a darabbérek, s ezzel együtt a keresetek csökkenésével járt. Ugyanakkor csak a munkaintenzitás növekedésével érhették el a már ismertetett eredményt. Ez az ellentmondás bérpolitikai intézkedéssel, a fillérszorzó emelésével az idén megszűnik.

A múlt évben ígért számítógépes nyilvántartások (OTP számlatulajdonos előfizetők, közületi előfizetők) megvalósultak. A rendszerben mutatkozó hiányosságok miatt azonban az előfizetések kielégítése időnként késedelmesen történt, s különböző számlázási gondok is felmerültek.

Távírószolgálat

Mind a forgalom alakulása, mind a fejlesztés, a tervben meghatározottak szerint alakult. 450 új telexállomással, 207 adatállomással bővült a hálózat. A várakozók száma azonban tovább nőtt, mind a telexnél, mind az adatátvitelnél 1200 a kielégítetlen igény.

Újszegeden, Tatabányán és Szombathelyen 120-120 kapacitással bővült a távíróközpont, s az elképzelések szerint folyik a japán gyártmányú adatközpont bővítése Budapesten.

Kísérleti jelleggel új szolgáltatást, postahivatali nyilvános távmásolót (fakszimile) vezetett be a posta.

Távbeszélő-szolgálat

A forgalomnövekedés összességében a tervezett szinten alakult, de úgy, hogy sem a helyi, sem a belföldi forgalom nem érte el a tervezettet, viszont a nemzetközi forgalom ezt jóval meghaladó növekedése kompenzálja a kiesést.

Kedvezőtlenül alakult az állomásbekapcsolás. Az előzetes tervelképzelés 1984 decemberében 37 ezer lakás — mintegy 5000 közületi és 1000 nyilvános állomás bekapcsolását ígérte. A végleges tervben már csak 31 ezer, 4130 és 860 bekapcsolás szerepel. Végül a teljesítés: lakásállomás 27 ezer alatt, 4118 közületi és 847 nyilvános. A lemaradás több mint négyezer állomás, ami döntően a Krisztina központ beruházásával kapcsolatos. A várakozók száma tovább emelkedett, s már eléri a 460 ezret.

Jó ütemben haladt a nyilvános-távbeszélő program, 620 távhívásra is alkalmas és 360 helyi hívásra alkalmas állomás rekonstrukciója fejeződött be. Az erőfeszítések ellenére nem csökkent e területen a gond. Az év folyamán sajnos megszaporodott az utcai állomások rongálása, feltörése. A II. negyedévtől a román készülékeket a feltörések tapasztalatai alapján folyamatosan megerősítik, e téren azonban csak társadalmi összefogás hozhat kedvező fordulatot.

98 helységgel növekedett a távhívásba kapcsoltak száma, s így már az állomások 86 százaléka alkalmas távhívásra. A nemzetközi távhívás kiterjesztése révén 85 országgal van közvetlen kapcsolat. A szolgáltatás minőségi mutatói általában a várt szinten alakulnak.

Az év legnagyobb eseménye a régóta várt Krisztina II. vagy mai nevén Városmajor központ üzembe helyezése, ami lényegében zökkenőmentesen történt. Ebben komoly szerepet vállaltak a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság szocialista brigádjai is. (Lásd külön cikkünket lapunk 3. oldalán).

Műsorszórás

A szerény fejlesztési lehetőség mellett is — egyelőre — tartja a szolgálat a magas megbízhatósági és minőségi színvonalat. A rádió- és televízióműsorok vételi lehetősége és az ellátottság elsősorban új átjátszó adók telepítése következtében, kismértékben javult. 5 átjátszó adót, Komádiban tévé 2-es gerincadót helyeztek üzembe. Folytatódott a marcali KH adó beruházása. Bővült a műsoridő: a Magyar Rádió éjszakai műsorát középhullámon a solti Kossuth-adó is sugározza, továbbá az év végén megindult a Kossuth-műsor rövidhullámon történő sugárzása, ami külföldön is lehetővé teszi a vételt.

Bevételnövekedés 1986-ban

A bevételeknél 11-12 százalékos növekedéssel számol a terv. Ennek megközelítőleg a fele árváltozásból ered. A legnagyobb mértékű növekedés a hírlapszolgálatnál várható. A hírlapnál a példányszámnövekedés mellett, a terjesztési díj 35 százalékra történő emelése a meghatározó. Már a tavalyi tervnél utaltunk az emelésre, sajnos erre a múlt évben nem került sor.

A pénzforgalomnál — a várható mennyiségi növekedés mellett — az OTP közvetítő tevékenységében a forgalmazott összeg utáni díjtérítésre (be- és visszafizetési összegek 0,08 százaléka) történő átállás, és a csekk be- és visszafizetések díjtételének 8,50 forintra történő emelésének hatása érződik.

A távbeszélő-szolgálatnál 14 százalékos növekedés várható, s a bevétel megközelíti a 10 Md forintot. A növekedés fele a telefondíj július elsejétől 1,5 forintról 2 forintra történő emeléséből származik.

Az összes bevétel 21,5 Md forint körül várható. A ráfordítás 10 százalékos növekedését feltételezi a terv. Ez egyrészt a kapacitások bővülésével, a teljesítmények növekedésével és a népgazdasági intézkedésekkel függ össze. Végül is az eredmény 5,4 Md forint, ami 15,7 százalékkal magasabb az 1985. évinél. Ebből a nyereségadók befizetése után, mintegy a fele használható majd fel 1987-ben érdekeltségi alapként. 1986-ban, a múlt év után 2334 millió forint érdekeltségi alap képezhető. Ebből kell fedezni a béradót, vagyonadót (mindkettőre jelentős kedvezményt kap a posta) és a kereseti adót. Ez utóbbi megközelítőleg 500 millió forint, az év eleji 2,5 százalékos adós bérfejlesztés, majd belső érdekeltségi rendszerhez kapcsolódó 2 százalékos keresetfejlesztés után.

A fennmaradó alapból 1100 millió forint fejlesztési érdekeltség, 225 millió forint dolgozói érdekeltség, 80 millió forint lakásalap és 90 millió forint jóléti alapkiegészítés képezhető. A dolgozói érdekeltségből fedezik a központilag kezelt kifizetéseket (például törzsgárda), a többi — kiegészítve a bérköltségből e célra elkülönített mintegy 100 millió forinttal — a kísérleti belső szabályozás szerint automatikusan képződik a postaszerveknél. *Összességében 280 millió forint, egy főre vetítve átlag 4000—4500 forint* belső szabályozó alapján történik, szétosztása várható 1986-ban.

Ennek a felhasználásáról a postaszerv vezetése *a bizalmitestülettel egyetértésben dönt* a postaszervi terv és KSZ függelék vitájakor. Ez a 280 millió forint forrás természetesen tartalmazza a régi rendszerben kifizetett év végi részesedést is. Az előbb jelzett testületi ülésen kell dönteni arról is, helyileg, hogy a rendelkezésre álló érdekeltség egy részét automatikusan áramoltatják ki, vagy a tényleges teljesítményekhez, a végzett munka minőségéhez, illetve mennyiségéhez kapcsolva vállalják a differenciálást.

A fejlesztési érdekeltség az amortizációval (2,4 Md forint), egyéb vállalati forrásokkal (köztük az 510 millió forint telefondíj-növekménnyel), valamint a külső forrásokkal (például alközponti fejlesztés) és a várhatóan 1,5 Md forintos állami támogatással együtt *7 Md forint fejlesztési forrást teremt 1986-ra.* A beruházási terv 5,9 milliárd forint, aminek 70 százaléka távbeszélő, 12 százaléka posta; a távíró, a műsorszórás, és az üzemfejlesztés részesedése 5,5 százalék körüli, a szociális-kulturális területre pedig 2,4 százalék jut.

A terv 1000 létszámnövekedéssel számol. Ha teljesül, komoly mértékben csökkenthető mind a fenntartás, mind a forgalom területén a kapacitáshiány. Továbbra is emelkedő tendenciájú a nem teljes munkaidős foglalkoztatás. Ez a forma kedvező lehet a munkavállalónak és természetesen az a postának is, alkalmazását célszerű tovább szorgalmazni.

1986-ban a meghirdetett antiinflációs gazdaságpolitika keretében 5 százalékra mérséklődik az árszínvonal-növekedés. Ezzel összhangban a népgazdasági terv 5,5 százalék keresetszínvonal-növekedéssel számol.

Ezért szigorodik a keresetfejlesztés szabályozása, egyrészt az adómentes mérték csökkenésével, másrészt az adóterhek növekedésével. A központi szabályozásban lévő vállalatok 4 százalék adómentes növelést hajthatnak végre. *A posta ezen felül* a bérlemaradás felszámolásának segítéséhez a múlt évivel azonos mértékű, *2 százalékos preferenciát kap.* Ez összesen 6 százalék adómentes keresetnövelés. Az adózott növelési lehetőséget a népgazdasági szabályozás maximum 1 százalékban teszi lehetővé. *Így összesen 7 százalék keresetfejlesztésre lesz lehetőség 1986-ban.* Az átlagbérek és az átlagkeresetek is 7 százalékkal emelkednek, az évi átlagkereset 77 ezer forint körül alakul.

Időközben az elnöki értekezlet és szakszervezetünk elnöksége döntött az 1986. évi bérfelhasználás módjáról, postaszervi elosztásáról.

Központi bérpolitikai intézkedésre három területen kerül sor:

- a hírlapbérrendszer módosítása,
- a műszakpótlék emelése,
- néhány kisebb létszámú postaszerv kiemelése.

A hírlapbérrendszer módosításáról részletes tájékoztatást adunk, lapunk 3. oldalán. A műszakpótléknál marad a tarifális rendszer, ez felel meg a postai sajátosságoknak. Az érintett munkakörökben, valamennyi műszaknál egységesen 23 százalékos emelés lesz. Ezzel elérhető az előírt mérték: délután 20, éjszaka 40, folytonos munkarendben 10 százalék.

A bérpolitikában érintett postaszervek: a *Kísérleti Intézet, a Számítástechnikai és Elszámolási Intézet, az Oktatási és Kulturális Intézet, az Anyag- és Értékcikkhivatal, a Szociális Hivatal, a Magyar Posta Központja* és a *Budapest vidéki Postaigazgatóság*nak a budapesti agglomerációs övezetben levő munkaterületei.

Ezek a postaszervek az ismert budapesti munkaerőhelyzetben rendkívül nagy gondokkal küzdenek, megfizetettségük többnyire a postaszintű átlag alatt van. Ezen kívül több, évek óta halmozódó belső, strukturális munkaerő-gazdálkodási problémával küzdenek, amit saját bérfejlesztési keretükből megoldani nem tudnak.

A bérpolitika után *6,05 százalék szabadrendelkezésű keret marad valamennyi postaszerv részére.* (Kivétel a relatív bérszabályozásban működő Építési Üzem és a Javítóüzem.) A 6,05 százalék természetesen tartalmazza a fokozati díjat is. Összességében a postai *bérfejlesztés 80 százalékával a postaszervek rendelkeznek.* Ez jelentősen növeli a munka szerinti differenciálás lehetőségét, lehetővé teszi a helyi sajátosságokhoz igazodó belső bérarányok kialakítását, olyan bérpolitika alkalmazását, ami az érdekeltségi rendszerrel összhangban, az eddigieknél jobban segíti a postaszerv tervfeladatainak maradéktalan teljesítését. Ugyanakkor megnöveli a postaszervek gazdasági vezetése és a partner szakszervezeti szervek felelősségét is az elosztásban.

A bértárgyalásokra (bizalmitestületi ülésekre) február végén, március első napjaiban kerül sor, legkésőbb március 5-ig. A testületi ülés után legalább 3 hetet kell adni a végrehajtó egységeknek a személy szerinti elosztásra. *Az alapbéremeléseket január 1-jei hatállyal kell végrehajtani úgy, hogy azokat az április 5-i bérrel kell számfejteni.* (Ez alól nincs mentesség). Az adható alapbéremelés legkisebb összege 100 forint.

Péntek Petronella kv-titkár

A szolgáltatások fejlődése

Postaszolgálat

Az ágazat legfontosabb célja a minőség és a közönségkapcsolat javítása. Akcióprogram készül a közönség jobb tájékoztatására. A kis- és nagyhivatalokra új ellenőrzési rend lesz bevezetve, és folytatódik a soron kívüli kézbesítés fokozott ellenőrzése.

Várhatóan 32 új postahivatal épül, 50 felújítása történik meg. A fogyóeszköz jellegű kezelési kisgépek beszerzésére nagyobb importkeret van, az állóeszköz jellegűekre sajnos továbbra is korlátozott a lehetőség. Az év során tovább folytatódik a technológia korszerűsítésére, a kezelés egyszerűsítésére irányuló munka. A közönség igényét szolgálja az új kártérítési rendszer bevezetése, valamint a felvett utalványok, illetve a házhoz kézbesített pénz- és értékküldemények összeghatárának a felemelése.

A nagyhivatalok közül megkezdődik Szentes, Győr 1 és Mezőkovácsháza építése, Mátészalka és Kunszentmárton építése, valamint Pápa és Szeged 1 rekonstrukciója folytatódik.

Hírlapszolgálat

A terjesztett hírlapok számában 2 százalékos emelkedés várható. Az egyik fő feladat a lapellátás színvonalának a növelése, az olvasói igényekhez igazodó lapterítések. A vasárnapi árusítást (Vasárnapi Hírek és Népsport) további 20-30 helységre terjesztik ki.

Az árushelyeken kiegészítő tevékenységként bevezetik hanglemezek, műsoros kazetták és térképek árusítását. Fontos feladat a számítógépes nyilvántartásoknál mutatkozó hibák mielőbbi kiküszöbölése. Folytatódik a Budapesti Hírlapgóc építése, erre mintegy 150 millió forint lesz.

Távírószolgálat

Javul a szolgálat fejlesztési lehetősége. Több mint 300 millió forint áll rendelkezésre. A fő feladat a telex- és adatátviteli igények jobb kielégítése, a várakozók számának csökkentése. 550 telex- és 440 adatátviteli állomás bekapcsolása tervezhető. Folytatódik a budapesti adatközpont bővítése.

Távbeszélő-szolgálat

A VII. ötéves terv időszakában a telefonellátottság javítása népgazdasági szinten prioritást kapott. Egyrészt fel kell készülni a fejlesztési célok végrehajtására, másrészt a meglévő szolgáltatásokat is megfelelő szinten kell tartani. Fontos cél a forgalomlebonyolító képesség és a távbeszélő-állomások működőképességének javítása. További forgalomtechnikai intézkedésekre kerül sor, amelyek csökkentik a forgalmi túlterhelésből adódó veszteségeket. A lakásállomások száma 18 ezerrel, a közületi és nyilvános állomásoké 3 ezerrel nő.

A nemzetközi távhívás lehetőségét további 12 ország felé terjesztik ki, így év végére 97 ország lesz hívható távhívással. A belföldi távhívásba többek között bekapcsolódik Sátoraljaújhely, Szob, Boglárlelle, Heves, Kapuvár.

A legfontosabb beruházások: Veszprém központ nagy ütemű fejlesztése (mintegy 300 millió forint), Kaposvár központ fejlesztése (a korábbi elképzeléshez képest lassul). Üzembe kerül Budaörs, Heves konténerközpont, megkezdődik Pécs bővítése, Miskolc belváros építése, Újpest bővítése. Folytatódik Mezőkövesd és Hajdúszoboszló központok telepítése, befejeződik Kazincbarcika bővítése. Befejeződik a Budapest—Martfű, megépül a Gödöllő—Gyöngyös koax-rendszer, megkezdődik az Eger—Miskolc koax-kábel építése.

Műsorszóró szolgálat

A fő cél továbbra is a megbízható szolgáltatás. Befejeződik a marcali KH adóállomás beruházása, megkezdődik a székesfehérvári KH adó rekonstrukciója, valamint a vasvári adó építése. Tévé átjátszó adó létesül Battonyán, Bakonyszentkirályon, Bakonyszentlászlón, Debrecenben, Bajánsenyén, Rudabányán és Pásztón. Megkezdődik Budapest és Kabhegy körzetében, az ország területének 16 százalékán a 100 MHz-es URH FM műsorsugárzás.

*

Az 1986. évi gazdasági pozíció kedvezőbbnek tűnik, mint az előző évi. Mindez azonban csak akkor valósul meg, ha a posta egész területén szemléletváltozás történik, mind a tervkészítésnél, mind az éves gazdálkodásban. Az új belső szabályozó rendszer és a hozzá kapcsolódó új tervezési rendszer a korábbi bázisszemlélet helyett színvonalszemléletű. Nemcsak a nyereségtömeget, hanem komplex módon a postaszerv egész tevékenységét értékeli.

Az április közepéig bizalmitestületi vitára kerülő postaszervi terveknek kell választ adniuk arra, hogy a postaszervek tudnak-e élni a kapott szabadsággal, hogyan tudják bevonni, mozgósítani a végrehajtó egységeket a célok meghatározásába, és végül a postaszintű igények miként tükröződnek vissza a területek elképzeléseiben.

Ritter Péter

FELHÍVÁS!

A VIII. fővárosi szakszervezeti ifjúsági napok keretében, a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa, a KISZ Budapesti Bizottsága, a Fővárosi Közlekedésbiztonsági Tanács és az Országos Munkavédelmi Főfelügyelőség Fővárosi Munkavédelmi Felügyelősége vetélkedőt hirdet

munkavédelmi, közlekedésbiztonsági és szabadidős baleset-megelőzési ismeretekből.

A vetélkedő célja a balesetek megelőzése érdekében a fiatalok munka- és egészségvédelmi, közlekedésbiztonsági, valamint a szabadidős baleset-elhárítási ismereteinek bővítése, azok gyakorlati alkalmazásának megismertetése.

A vetélkedőn részt vehetnek a budapesti gazdálkodó szervezetek 3 fős csapatai. A csapattagok életkora nem haladhatja meg a 35 évet, és munkavédelmi beosztású vezető vagy dolgozó, valamint gépkocsi-előadó a vetélkedőn nem vehet részt.

A verseny lebonyolítása:

A vetélkedőn részt vevő csapatoknak pályázatot kell készíteni — ez egyben a vetélkedőre jelentkezés módja — a következő egyik témakörből, tetszés szerinti választással: *munkavédelem, közlekedésbiztonság.*

E témakörökből részletes pályázati kiírás készül. A *pályázati kiírás* levélben vagy személyesen igényelhető 1986. február 15-től, a Szakszervezetek Budapesti Tanácsánál, Budapest, Dózsa György út 84/b 1415. *A pályázatokat 1986. május 15-ig kell beküldeni.* A beküldött pályázatokat bírálóbizottság értékeli.

A legjobb pályázatot beküldő 15 csapat részt vesz az 1986 szeptemberében megrendezendő nyilvános döntőben.

A döntőben részt vevő csapatok díjazása: első 15 000, második 12 000, harmadik 9000, negyedik 6000, ötödik 4500, hatodik 3600 forint. A helyezést el nem érő csapatok tárgyjutalomban részesülnek.

SZIN Operatív Bizottság

A hírlapbérek módosulása

A hírlapárusok és hírlapkézbesítők jelenlegi bérezési formája 1977. január, illetve 1978. március 1. óta nem változott. Csak az egyes bértényezők mértékei módosultak, követve a sajtóterjesztés időközi változásait és a keresetek emelkedését.

Az utóbbi négy évben a Magyar Posta Központja rendszeresen vizsgálta, hogy a bérrendszer megfelel-e a megváltozott körülményeknek, elősegíti-e a dolgozók keresetének megfelelő emelkedését. A hírlapforgalom és a kereset elemzése, vizsgálata mellett minden alkalommal kikérte az alkalmazók véleményét, javaslatát is. Így került sor:

- a hírlapárusok alapbértételének felemelésére először 1500, majd 2000 forintra;
- a hírlapkézbesítők negyedéves ösztönző bérének kialakítására, majd 450 forintra való emelésére;
- az egyéb postás dolgozók hírlap-árusítási jutalékának növelésére.

Az elmúlt évi vizsgálat minden eddiginél szélesebb körben történt, és komplex módon foglalkozott a hírlapterjesztéssel. A sajtóterjesztés üzletpolitikájának, szervezetének, érdekeltségének és ösztönzésének elemzésére létrehozott bizottság — amely a Magyar Posta Központja, a postaigazgatóságok és a kiadóvállalatok képviselőiből állt — vizsgálata alapján javaslatot tett többek között a díjazásokra is. E javaslatok, valamint a következőkben ismertetett vizsgálódások, elemzések alapján került sor 1986. január 1-jével a hírlapterjesztéssel foglalkozók bérének módosítására.

Hírlapterjesztés és bérforma

A kérdés: ösztönöznek-e a bérformák a hírlapok terjesztésére?

Mint tudjuk, a múlt évben a hírlapárak emelkedtek. Ennek ellenére lényegesen kisebb mértékben csökkent a lapok iránti kereslet, mint amire a posta és a kiadóvállalatok számítottak. A nehezebb terjesztési lehetőségek ellenére az értékesített példányszám a vártnál kedvezőbben alakult. Ebben része volt a bérrendszernek is. A bérrendszer megfelelő szervezési intézkedések mellett lehetővé tette a terjesztési hálózat szélesítését is.

A bérformákkal szembeni követelmények

A hírlapárusok és a hírlapkézbesítők bérformájának felülvizsgálata során az volt a fő szempont, hogy az egyes bérelemek mennyire szolgálják:

- a teljesítmények fokozását,
- a hatékony foglalkoztatást és
- a dolgozók megszerzését, megtartását.

A hírlapárusok bére a következő elemekből áll:

Alapbér: 1000 és 2000 forint között. A kezdeti időszakban az alapbér is a forgalom nagyságától függött. Később a funkciója módosult. Ma elsősorban a kis forgalmú — de hírlapterjesztéspolitikai szempontból szükséges — árushelyek megtartását szolgálja;

Darabbér: az eladott példányszám után jár. Ez elsősorban a nagy példányszámú napilapok eladására ösztönöz;

Jutalék: a forgalmazott összeg után illeti meg az árust, mégpedig 50 ezer forintig 2 százalék, efelett pedig 1 százalék a jutalék mértéke. Ösztönöz a nagy értékű lapok eladására, s az árusítás eredményességét ismeri el. Degresszivitása miatt a legvitatottabb bértényező.

A hírlapkézbesítők bérezése a következőképpen valósul meg:

Darabbér: valamennyi kézbesített sajtóterméért, differenciálva napi- és hetilapok, valamint Budapest és vidék között. A bérelem az előfizetői példányszám növelésére ösztönöz.

Kilométerpénz: alapbér jellegű. A különböző nagyságú és adottságú járások differenciált munkaigényének anyagi elismerése.

Nyugtabeszedési díj: anyagi érdekeltséget teremt az előfizetési díjak határidőn belüli beszedésére. E díjaknak egyre szélesebb körben OTP-n keresztül történő kiegyenlítése e bérelem mértékét fokozatosan csökkenti.

Az egyes elemek mértékének időközi változtatásával a posta elérte a hírlapterjesztésben részt vevők bérének emelkedését. Az 1981 és 1984 között elért átlagkereset-növekedést összehasonlítva a fizikai forgalmi dolgozók átlagkeresetének emelkedésével, alig észlelhető eltérés. A forgalmi fizikai átlagbér-növekedést a hírlapárusok bérnövekedése 2 százalékkal haladja meg, a kézbesítők bére pedig 4 százalékkal kisebb mértékben emelkedett.

A középfokú szervek javaslatai

A hírlapbérformákat illetően a postaszervek már több alkalommal nyilatkoztak. A hét postaigazgatóság múlt évi javaslatai a következők voltak:

- a hírlapárusok bérezésénél
  - négy igazgatóság a háromelemes bérformát jónak tartotta;
  - három igazgatóság a darabbér megszüntetését javasolta. Véleményük szerint az alapbér + jutalékos bérforma a teljesítmények növelésére jobban ösztönöz.

Az igazgatóságok többsége a darabbér vagy a jutalék különböző mértékű emelésére tett javaslatot.

- a hírlapkézbesítők bérének emelését valamennyien szükségesnek tartották. Javasolták:
  - a darabbér emelését,
  - a darabbér egységesítését, a Budapest és vidék közötti különbség megszüntetését,
  - a nyugtabeszedési díj növelését,
  - a kereset-visszapótlás megszüntetését.

A postaigazgatóságok tehát — egyes bérelemek finomítása után — továbbra is alkalmasnak tartják a bérfomákat e terület munkájának díjazására.

Módosítások

A hosszas előkészítő munka után az elmúlt év végén a Magyar Posta elnöke és a Postások Szakszervezetének elnöksége a következő módosításokkal értett egyet:

- a hírlapárusoknál:
  - a darabbért egy fillérrel fel kell emelni. Így valamennyi eladott példány után 7 fillér illeti meg az árust.
  - A 2 százalékos jutalék értékhatárát 50 ezer forintról 75 ezer forintra kell emelni. A magyar nyelvű szovjet lapok és a baráti országok napilapjai utáni díjazás változatlan marad.
  - A hírlapárusok régi gondja a jubileumi jutalom mértéke. A kérdést a kollektív szerződés idei módosításakor külön kell megítélni és rendezni.
- a hírlapkézbesítőknél
  - a darabbér szintén egy fillérrel emelkedik. Így a kézbesített napilapok darabjáért Budapesten 14 fillér, vidéken 11 fillér, a heti- és egyéb lapokért Budapesten 18 fillér, vidéken 14 fillér illeti meg a kézbesítőt.

A Budapest és vidék közötti darabbér különbségéről külön vita volt. A különbségtételt annak idején Budapest munkaerőgondjai kényszerítették ki. A munkaerőhelyzet azóta sem javult. A későbbiekben e bértényezőt figyelemmel kell kísérni, s a munkaerőhelyzet javulásával a különbséget mérsékelni kell, esetleg megszüntetni.

— A hírlapnyugták beszedési díját 20 fillérrel magasabban kell díjazni, vagyis a havonta beszedett előfizetéses nyugtaszelvények után 70 fillér díjazás jár.

Döntés született az egyéb postás dolgozók hírlapterjesztési munkájának fokozottabb anyagi elismerésére is.

Az egyéb postás dolgozók árusítási tevékenysége változó. A kézbesítők nehezebb munkakörülmények között árusítanak, mint a belső dolgozók. Sajátos helyzetük, kapcsolatuk révén a lapterjesztés érdekében is többet tudnak tenni. Ezt a különbséget indokolt a díjazásnál is figyelembe venni. A jelenlegi darabbéres bérezési forma nem eléggé ösztönöz a nagy értékű és nagyobb súlyú lapok árusítására. Célszerűbbnek látszik a jutalékos bérforma. Mindezek figyelembevételével az egyéb postás dolgozók árusítási tevékenységének díjazása megváltozott. Ezután a forgalmazott összeg százalékában kapják meg munkabérüket, mégpedig:

— a kézbesítők a hetilapokból a bevétel 6 százalékát, a napilapokból forgalmazott összeg 9 százalékát;

— az egyéb munkakörökben dolgozók a hetilapok esetében 5 százalékban, a napilapoknál 8 százalékban részesednek.

A hírlapterjesztés eredményességét nagymértékben befolyásolja az irányítás és az ügyintézés színvonala. Az e feladatokat ellátók anyagi érdekeltségét szinte valamennyi postaigazgatóság saját hatáskörben alakította ki terjesztési körülményeik és adottságaik figyelembevételével. Az ösztönzési rendszer indokolt mértékig történő egységesítése végett a posta központilag irányelveket adott ki. E dolgozói kör ösztönzését — tekintettel a feltételek jellegére — célszerű a postaszervi érdekeltségi rendszer keretében az érdekeltségi alapból megvalósítani.

A várható keresetek

A hírlapterjesztés díjazásának módosítása az érintett dolgozóknál mintegy 6-8 százalékos bérfejlesztést tesz lehetővé, amit a teljesítménynövekedések tovább növelnek.

*

Az ismertetett bérezési változásokat átmeneti megoldásnak kell tekinteni. Tovább folyik a munka — számításokkal, részletes elemzésekkel — új, ösztönzőbb bérformák kialakítására. A konkrét bérezési javaslatokra az első félév végén kell visszatérni úgy, hogy azokat július 1-jével néhány postaszervnél kísérleti jelleggel alkalmazni lehessen. A kísérlet tapasztalatainak alapján kell eldönteni, hogy mely területen milyen bérezési formák a legalkalmasabbak.

Tóth Pálné

IDŐSZERŰ KÉRDÉSEK

Még egyszer az átalányokról

Lapunk múlt évi augusztusi számának ugyancsak az „Időszerű kérdések" rovatában ismertettük a költségátalányok új rendszerét. Olvasóink kérését teljesítjük, amikor e témakörből az átalánycsökkentésekkel, illetve a csökkenések ellentételezésével újra foglalkozunk.

Időközben a Magyar Posta elnökének a Postások Szakszervezete elnökségével egyetértésben hozott döntése alapján elkészültek a végrehajtási utasítások. Az ellátási díj új szabályozását, a Magyar Posta elnökének 4/1985. (XII. 22.) MP számú rendeletét a Magyar Közlöny 1985. évi 46. számában kihirdették. Ennek végrehajtásáról az 1005/1986. MP üzemviteli utasítás rendelkezik. Ez az utasítás, valamint a kiküldetési átalányokról szóló 1006/1986. MP számú és a külszolgálati átalányok felülvizsgálatára vonatkozó 1007/1986. MP számú üzemviteli utasítás a Postaügyi Értesítő 1986. évi 2. számában megjelent.

Az utóbb említett üzemviteli utasítás 6. pontja rendelkezik az esetleges jövedelemcsökkenés kompenzálására. A félreértések elkerülésére e pontot szó szerint idézzük: *„Meg kell állapítani a dolgozót ért esetleges jövedelemcsökkenést valamennyi kiküldetési, külszolgálati átalány felülvizsgálat utáni összege és a ténylegesen kifizetett átalány figyelembevételével.*

A középfokú postaszerv — a tszb-vel, szb-vel egyetértésben — mérlegelés alapján kompenzálja a jövedelemcsökkenést, amelyet alapbéremelésként biztosítson. Forrását az 1985. évi bérpolitikai irányelveknek megfelelően saját hatáskörben biztosítsa."

A szabályozások 1986. február 1-jével léptek hatályba. Reméljük, mire újabb tájékoztatásunk érdekelt olvasóink elé kerül, e kérdés számukra megnyugtatóan rendeződött.

T. P.

Szocialista brigádok a Városmajor központért

Mostanában divat arról beszélni, hogy a brigádmozgalom „megfeneklett". Az embereket nem érdeklik a munkahelyükön megindult mozgalmak, nem jelentkeznek társadalmi munkára. A vgm-ek, a maszekolások „elszipkázzák" a munkaerőt.

Ennek ellenére, ha értelmes feladatot látnak maguk előtt a dolgozók, akkor mozgósíthatók, lelkesíthetők. Amikor kiderült, hogy bajban van a Krisztina Üzem, hogy még a kirendelésekkel sem tudja megoldani problémáit, a Krisztina brigádjai az Orion brigád javaslatára közzétettek egy felhívást, segítséget kérve a többi üzem szocialista brigádjától.

A felhívásra megmozdult az egész igazgatóság. Valamennyi brigád azt latolgatta, hogy a felsorolt munkák közül mit tudnának vállalni. Egyes szakterületek számára nem akadt lehetőség, hogy részt vegyenek a munkában, más területekről a java munkaerőt kirendelték a Krisztinába.

A jelentkezések egymás után futottak be. A pótvállalásokban valamennyi feladat szerepelt, de egyes brigádok még a kitűzött munkálatokon felül is vállaltak. A tudakozóban a munkák elvégzésére komplex brigád alakult, Gömbfej néven. A szerződéskötésig 35 brigád jelentkezett.

Az ünnepélyes szerződéskötésre — mint arról lapunk is beszámolt — a Krisztinában július 30-án került sor. A szerződést valamennyi brigádvezető aláírta, amelyben kötelezettséget vállalt arra, hogy pótvállalásainak maradéktalanul eleget tesz. A szerződést a Krisztina Távbeszélő Üzem és a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság gazdasági és társadalmi vezetői is aláírták. Ők a feltételek megteremtését, az anyagi és erkölcsi elismerést vállalták.

A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottsága a beinduló munkaverseny díjazására a jobb brigádok részére 10 ezer forintot és külföldi utat ajánlott fel, a Magyar Posta Központja pedig 100 ezer forintot a versenyben részt vevő brigádok jutalmazására.

Hamarosan elkezdődött a vállalások teljesítése. A kirendelt dolgozók munkaterületén a társaknak kellett helytállni, a többi üzem munkájában sem lehetett lemaradás amiatt, hogy a szakembereik egy részét kénytelenek voltak nélkülözni.

Szinte valamennyi központtól rendszeresen jártak át a Városmajorba — no, nem teniszezni vagy friss levegőt szívni, de azért néha bizony fájó szívvel nézve a teniszezőket — szombaton és vasárnap is próbahívásokat végezni. A brigádok egy része saját központjában tevékenykedett a Krisztinával kapcsolatban, de sok helyen a kirendelések mellett rendszeresen segítettek a rászoruló osztályoknak a Krisztinában is.

Néha egyik napról a másikra kellett 30-40 főt szervezni a próbahívásokra, néha egész hétvégekre igénybe kellett venni a brigádtagokat, hol számcserejegyzéket gépelni, hol borítékot címezni. A brigádok becsületére váljon, hogy mindig volt elegendő kéz a munkák elvégzésére. Százszámra vitték haza hétvégeken a borítékokat, a hibakartonokat.

A Krisztina brigádjai szinte beköltöztek az üzembe. Éjjel-nappal, munkaidőben, szabadnapon egyaránt bent voltak, és építették, szerelték a központot, takarították a helyiségeket, beszerezték a bútorokat, költözködtek, költöztettek, selejteztek.

Menet közben újabb brigádok kapcsolódtak be a munkába, bár ez ugyancsak nem megszokott, inkább a lemorzsolódás a jellemző. Mire befejeződött a verseny, már 40 brigád értékelésére kerülhetett sor. Az értékelésnél megkülönböztették a kirendelésben, a munkaidőben és a munkaidőn kívül végzett munkákat. Természetesen a legmagasabb pontszámot a munkaidőn kívül elvégzett munka után kapták, de figyelembe kellett venni, ha valamelyik brigádból munkaidőben vagy kirendelés miatt jöttek el a dolgozók.

A brigádok végül is alig több mint 4 hónap alatt 40 ezer óra többletmunkát végeztek a felhívás nyomán. Kirendelésben a legtöbb munkaórát a Belváros Távbeszélő Üzem *Április 4.* brigádja teljesítette. Munkaidő alatt a Krisztina Üzem *D. Bell* brigádja dolgozott az új ARF központ átadásán a legtöbbet. Munkaidőn kívül a legtöbb munkát a Krisztina Üzem *Münnich Ferenc* brigádja végezte.

Az összesített teljesítmény alapján a nem a Krisztinában dolgozó brigádok közül a Belváros Távbeszélő Üzem *Betulander* brigádja, a Tudakozó *Gömbfej* brigádja és a Belváros *Kállai Éva* brigádja végzett az élen. A legjobb műszaki brigád a Krisztina D. Bell brigádja lett, amelynek tagjai 8600 órát dolgoztak a központ átadásáért.

A tszb által kiírt versenyt a Krisztina Münnich Ferenc brigádja nyerte meg a Krisztina D. Bell és a Tudakozó Gömbfej brigádja előtt.

Ennek a versenynek az igazi nyertese azonban a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság kollektívája lett, amely bebizonyította, hogy összefogással szinte emberfeletti erőfeszítésekre is képes. A szocialista munkaverseny — nem először és nem utoljára — ismét bebizonyította életképességét.

Szente Judit

A műszaki értelmiség és a mozgalom

A minden eddiginél nagyobb műszaki-tudományos fejlődés postai körülményeinek megteremtésében különös hangsúlyt kap azoknak a szakszervezeti aktivistáknak a munkája, akik a műszaki értelmiség ügyeit fogják képviselni az újonnan megválasztott központi vezetőségben. A feladat persze csak ezen a szinten új *Erdős Róbert* villamosmérnök számára, aki 1978-tól a POTIban, majd a postai szervezet-korszerűsítés után újra megválasztott szb-titkárként a POTIBER-ben képviseli a műszaki értelmiséget.

Munkájáról, újjászervezett intézményéről, a közeljövő feladatairól érdekes dolgokat mond:

— A nálunk dolgozók száma az összpostai létszám 1 százalékát sem éri el, mégis — sajátos feladatainak megfelelően — a postai műszaki értelmiség 10 százaléka nálunk dolgozik. Az intézet dolgozóinak több mint a fele felsőfokú végzettségű, tehát eleve adott számomra az az érdekeltségi szféra, amelyben dolgoznom kell. Köztudott, manapság erről sok szó esik, hogy a technikai haladás elképzelhetetlen jól képzett, és a végzett munkájuk arányában megbecsült — és az eddigieknél jobban támogatott — műszaki értelmiség nélkül. Központi vezetőségi tagságomtól azt várom, hogy a jövőben sokat fog javulni a postai felső szintű vezetés és az intézeti szakemberek közötti információáramlás, általam a tagság is többet fog tudni az általános törekvésekről, feladatokról és talán a mi problémáink, vágyaink is ismertebbek lesznek.

Erdős Róbert ritka erénynyel, érdekes gesztussal vált népszerűvé a mostani kongresszuson. Visszavonta jelentkezését, amikor felszólalásra következett: az előtte szólók már elmondták azokat a problémákat, amelyekkel foglalkozni szeretett volna. Nem akarta szaporítani a szót, fölöslegesen igénybe venni a küldöttek idejét. A különös kongresszusi szereplés azonban az embereket és ügyeket felelősen képviselő szakszervezeti vezető döntése volt. A központi vezetőség aktív, problémaérzékeny, gondolkodó fővel gyarapodott.

(mann)

A tét: becsület, bizalom

A postai munka elengedhetetlen tartozéka az ügyfelek bizalma. Különösen a kézbesítők — a hírek hordozói — válnak rövidebb-hosszabb idő után bizalmi emberekké, akiket az ügyfelek szinte családtagként kezelnek. Még inkább így van ez falun. A „postás" ott minden házban otthonosan mozog, mindent rá bízhatnak, hiszen ő a legmegbízhatóbb ember. Ha aztán csorba esik a becsületen, mert megtéved a kézbesítő, ez nemcsak az ő szégyene, hanem nagy kárt okoz a postának is. Megrendül az emberek bizalma. Az ilyen — esetleg sikkasztó — kézbesítőtől nyilvánvalóan meg kell válni, s meg kell kapnia méltó büntetését. Van azonban olyan eset — s erre volt példa a közelmúltban — amikor alaptalanul, hamis vád alapján hurcoltak meg egy kézbesítőt, s ingatták meg az ügyfelek bizalmát. Az ilyen becsületes dolgozót minden áron meg kell védeni.

*

Pethő Józsefné még a nyár folyamán sírva kereste fel jogsegélyszolgálatunkat, hogy a faluban — Nemesgörzsönyben — azzal vádolják, kézbesítés közben ellopott egy tízezer forint értékű aranytárgyat. Az állítólagos károsult négy esetben is az udvarba bedobott névtelen és gyalázkodó levélben szólította fel Pethőnét, hogy adja vissza az ellopott ékszert. A levelek jellegzetes kődarabbal voltak „felszerelve". Az így „kézbesített" levelek alapján aztán csodálkozva fedezte fel a hasonló köveket Pethőné *Király Lajosék* udvarán. Csakhamar ki is derült, feltevése igaznak bizonyult, ugyanis Király Lajos — felesége nevében — a rendőrségen feljelentést tett, melyben Pethő Józsefné kézbesítőt az ékszer ellopásával vádolta. Megindult a nyomozás. Bár a sértett állításán kívül semmi bizonyíték nem volt, a pápai rendőrkapitányság mégis alaposnak találta a gyanút, és vádemelési javaslattal adta át az ügyet az ügyészségnek. A pápai ügyészség bizonyítékok hiányában az eljárást ugyan megszüntette, ezzel azonban, valamint az indoklásban található megjegyzésekkel Pethő Józsefné nem értett egyet, ezért jogsegélyszolgálatunk segítségével a végzés ellen panaszt nyújtott be a Veszprém megyei főügyészséghez.

*

Mivel szándékos bűncselekmény elkövetésével vádolták Pethőnét, a jogszabályok szerint a jogi képviseletet a jogsegélyszolgálat nem láthatta el, sőt a feljelentők ellen sem indíthattunk eljárást, amíg a büntetőeljárás be nem fejeződött. Így csak segíthettünk, s megfogalmaztuk a különböző kérelmeket, mert Pethőné igazáról meg voltunk győződve. Szerencsére az eredmény nem maradt el.

A benyújtott panasznak teljesen helyt adott a főügyészség. Megállapította, hogy Pethőné a lopás bűncselekményét nem követte el, továbbá, hogy nem kézbesítés „ürügyén" ment be a lakásba, mint ahogy az ügyészség határozata szól, hanem kötelességből. Így tehát még alapos gyanú sem állapítható meg Pethőnével szemben, s ezért vele szemben a nyomozást megszüntették.

*

Most már indíthattuk a kézbesítő becsületét helyreállító és a jogtalanul megvádoló megbüntetése iránti eljárást. S itt már a jogi képviselet ellátásának sem volt akadálya. Az ügyészségnél feljelentést tettünk Király Lajos ellen hamis vád bűncselekménye miatt. Ebben kértük annak figyelembevételét, hogy Pethő Józsefnét az ellene folytatott eljárás rendkívül megviselte. Nemcsak emberi méltóságában alázták meg, hanem munkakörének jellege miatt az eset alkalmas volt arra is, hogy az ügyfelek bizalma megrendüljön, s esetleg a munkakör ellátására alkalmatlannak is tartsák. Alkalmas volt a posta munkájában való bizalom megingatására is. A feljelentés alapján az ügyészség vádat emelt, s ennek alapján a Pápai Városi Bíróság Király Lajos nemesgörzsönyi lakost bűnösnek találta gondatlanságból elkövetett hamis vád vétségében, s — körülményeire tekintettel — két évre próbára bocsátotta.

Így végül is kiderült Pethőné ártatlansága, persze a falu lakossága és a postás dolgozók között becsületét csak úgy lehet helyreállítani, ha a végeredményről az érdekeltek tudomást szereznek. E célt szolgálja ez a cikk is. Örülünk, hogy közreműködhettünk abban, hogy egy becsületes régi postás dolgozó megtalálja nyugalmát, és visszaszerezze a munkájához nélkülözhetetlen bizalmat.

Dr. Molnár Sándor

Francia lapokból

Vigogne városka főterén, a postahivatallal szemben leparkolt egy gépkocsi. Vezetője nem szállt ki, elővette az aznapi sajtót, rágyújtott és élvezettel szívva a füstöt, olvasni kezdett. Aztán a megmaradt csikket kidobta autójából. Néhány másodperc telhetett el, amikor egy idősebb férfi megállt a gépkocsi ablakánál és benyújtotta a csikket:

— Kérem, ön ezt a cigarettamaradékot nyilván véletlenül kiejtette. Tessék, fogja!

A gépkocsiban ülő értetlenül hajtotta össze újságját. Mit akar ezzel a csikkel ez a pasas? Oktatólag szólt:

— Ha nem tudná, uram, én ezt a csikket nyilván azért dobtam ki, mert már nincs rá szükségem!

A férfi ekkor benyúlt a gépkocsi ablakán, szabályosan eloltotta a hamutartóban a csikket és a legnagyobb udvariassággal mondta:

— Én vagyok ennek a postahivatalnak a vezetője. Mi a tisztaságra, a kis parkunkra sokat adunk. Ne haragudjon, de nekünk sincs rá szükségünk.

E sorok írója a közelben tartózkodott, s megfigyelhette, hogy a postahivatal vezetőjének egy csöppet sem csökkent a tekintélye, de a gyűrű sem esett le az ujjáról.

*

Duran kézbesítőnek igen művelt, finomlelkű kutyája volt, nem olyan átkozott, mint sok külterületi kertes háznál, ahol majd leszedik róla a ruhát. Egyik nap belépett lakásának szobájába, hogy a fárasztó kézbesítőmunka után belesüppedve a puha fotelbe, kiolvassa a napi sajtót. Meglepődve látta, hogy kutyája benne ül a fotelban. Ismerte az eb sértődékeny természetét, nem zavarta le, hanem cselhez folyamodott: az ablakpárkányhoz lépett és kikiáltott a kertbe:

— Sicc! Ronda macskák! Sicc! Sicc!

A kutya azon nyomban leugrott a fotelból, az ablakpárkányon termett és vadul kiugatott a kertbe. Ezalatt Duran kézbesítő nagyot nevetett, gyorsan elfoglalta helyét a fotelban és nyugodtan olvasta újságját.

Egy hét sem telt el, vasárnap délután Duran éppen a fotelban ült, újságot olvasott, amikor valaki csapkodta kívülről a kilincset. Végre kinyílt az ajtó s a belépő, mármint a kutya, meglepődve nézte a fotelban ülő gazdáját, aztán hirtelen elhatározással az ablakpárkányon termett, s féktelenül morogva kiugatott a kertbe.

— Ugyan mi lehet az? — hajtotta össze Duran az újságját, s az ablakhoz sietett. A kert csendes, csak egy-egy falevél zörren, amint aláhull. Erőteljesebben kémlelt kifelé, de semmi gyanúsat nem észlelt. Ezúttal tévedett az én kutyuskám — gondolta, azzal megfordult, hogy visszaüljön a fotelba és tovább olvassa újságját. De nem tehette. A kutya ugyanis már benne ült vigyori képével a fotelban.

Franciából fordította:
Dénes Géza

Borozó a szomjas krokodilhoz... avagy aki iszik, megrongálja a telefont

Örökzöld téma... mi pedig pirulhatunk, mert bizony, nemigen büszkélkedhetünk a nyilvános távbeszélő-állomások útján nyújtott szolgáltatásainkkal, sem a telefonfülkék kultúrált küllemével. Mi szégyenkezünk, pedig a telefonálókkal együtt mi is szenvedői vagyunk mások műveletlen magatartásának vagy felelőtlen garázdaságának.

Ne mentsük fel azonban teljességgel magunkat! A közönséget elsősorban nekünk kell megtanítanunk arra, miként kell helyesen telefonálni. De talán a felelőtlenség is visszafogható valamennyire ismételt felvilágosítással, célirányos propagandával, s ez — bár megvan a hivatalos szervezete — mindannyiunk lelkiismereti kötelessége. Beszéljünk hát nyíltan arról, ami úgyis szóbeszéd tárgya.

Levelet kapott a posta. Azt írja benne valaki, valahonnan (névtelen levél), hogy neki panasza volna. Mi a panasza? Íme: „Miért fizetik magát...?! Azért, hogy aludjék? Azért, hogy ne törődjék a dolgozó emberrel, ha éppen telefonálni akar? Azért, igaz?! Én ugyanis nem tudok telefonálni, mert a nyilvános telefon, amelyik a lakásom közelében van, az rossz. Mindig akkor rossz, amikor én akarok telefonálni. Maga ne tátsa a száját! Maga ne malmozzon, hanem javítsa meg a rossz telefonokat...!"

Ennyi a levél. Se befejezése. Se bevezetése. Se név, se cím. Csak Győr 2 postahivatal bélyegzőjéből deríthető ki, hogy valószínűleg Győrött lakik a felbőszített telefonálni *akaró*. Csakhogy *nem tud*, mert a készülék rossz. Éppen az rossz, amelyiken ő akart beszélni.

De miért rossz?!

Végtére is igaza van a levélírónak. A legtöbb ember fontos ügyben telefonál, és persze nem tud, ha rossz a készülék. És sajnos, sok a rossz vagy megrongált készülék.

De miért?!

Lássuk!

A Győrött levő 155 nyilvános telefonkészülék közül csikorgó hidegben hárman ellenőriztünk összesen hatvankettőt: *Mándli Sándor*, a Győr-Sopron Megyei Távközlési Üzem vezetője, *Németh Géza* művezető üzemmérnök és a krónikás.

Mi a tapasztalásunk? Szomorú. A hatvankét készülék közül csupán öt nem működött, de a nyilvános telefonállomások „illusztrálására" nem találok jelzőt, mert ami ide illene, azt nem tűri a nyomdafesték. Németh Géza, aki alfától omegáig ismeri a hibákat, még megtoldja a látványunkat. Ezt meséli:

— Van, amikor a sarkából forgatják ki a telefonfülkét. Van, amikor csak a tetőzetét emelik le, merő passzióból, jó heccből. Megtörténik, hogy valaki erőfitogtatásból egyetlen „karate-ütéssel" kettétöri a készüléket. Van persze olyan is, akinek ereje nincs ugyan, de tyúkeszéből annyira azért telik, hogy leszerelje a készüléket, így bizonyítván: ő erősebb a postánál, mert csakazértis kibabrált a műszakiakkal, hiszen leszedte, ellopta a piros műszert. Csakugyan ellopta. Tavaly Győr-Sopron megyében hat készüléknek veszett nyoma. Mit kezd vele a tolvaj? Az ördög se tudja.

Bámulom az idegfeszítő munka művezetőjének humorát, de mit lehet tenni a vandál pusztítás nyomán, hogy ne érezzék a hátrányát azok, akik vétlenek? Semmi mást, mint szünet nélkül javítani a megrongált készülékeket. Hogy mindez évente mibe kerül csak nekünk, Győr-Sopron megyeieknek? Sokba. Több mint egymillió forintba. Ezért az összegért hat újabb nyilvános telefonállomást létesíthetne a posta. De nem létesít, mert a pénzt, mintha porszívóval szívnák, úgy viszik a javítások.

Mándli Sándor ezt mondja:

— Tavaly pontosan egymillió-hatvankétezer forintot fizettünk ki a nyilvános telefonállomások és a különféle kábelszakítások javításáért. Nagy összeg. Rendkívül nagy. Relatív gazdagságunk jele, mert hiszen ezt az összeget az ablakon dobtuk ki — a semmibe. Szeretném hangsúlyozni, hogy ez nem csak a Soproni Postaigazgatóság kára, hanem az egész népgazdaságé. Az egész országé. Az enyém, a tiéd, valamennyiünké... A károkat ugyanis a közös kalapban meglevő pénzből kell kifizetni. Tehát csökkenti a nemzeti jövedelmet. Ami pedig elmegy a vámon, az itt, sajnos, sohasem térül meg a réven.

Az elmúlt öt esztendőben a Magyar Posta Győr—Sopron megyében is mindent megtett azért, hogy jó és még jobb szolgáltató lehessen. Sok anyagi gondja ellenére a többi beruházás mellett 316 új, korszerű nyilvános telefonállomást létesített a megye területén. Öt évvel ezelőtt mindössze 139 nyilvános állomás volt az öt városban és körzetében. Ma 455 van. Ebből Győrött 155, Győr automatizált körzetében 77, Sopronban 100, Sopron körzetében 36, Mosonmagyaróvárott 51, a város körzetében 20, Csornán 8, Kapuvárott szintén 8. Hogy ezek a többlet nyilvános telefonállomások mit és mennyit érnek — eltekintve minden anyagi értéküktől — azt csak azok tudják, akiknek éjszaka volt már epegörcsük, szülési fájdalmuk, infarktusuk vagy kisgyermekük volt már életveszélyben. Igen, csak ők tudják. A telefon ugyanis elsősorban életmentő társunk.

A megvizsgált hatvankét nyilvános telefonállomáson tapasztalt észleléseink közül íme néhány, csupán ízelítőül.

Az Ifjúság körút 7-es számú ház előtt helyi hívásra alkalmas készülék van. A fülke ajtaját elgörbítették, ablakát pozdorjává törték. A fülkében egy férfi ittasan szidja Bellt és mindazokat, akik a készüléket oda felállították — mert nem működik. Panaszolva darálja, hogy már három 2 forintost bedobált, de még mindig nem tudott beszélni a hívottal... Kis szünet után végre sikerült. Akkor viszont

A Híradástechnikai Egyesület postai szakosztályainak március havi programja

Március 4. (kedd), 10.30 óra, Posta Járműtelep, XIV., Egressy út 35—51. *Király József:* Gépjárművek fékalkatrészeinek korszerű felújítási technológiája.

Március 5. (szerda), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. *Dr. Molnár Csabáné:* Postaforgalmi hálózatok tervezése, az új góchálózatok struktúrája.

Március 11. (kedd), 14.30 óra, VI., Népköztársaság útja 3. *Dr. Gosztony Géza:* Új utak és régi célok a távközlés forgalmi méretezésében. Beszámoló a 11. ITC-ről (Internacional Teletraffic Congress) — 1985. szeptember Kyoto, Japán.

Március 12. (szerda), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. *Szabóné Torda Éva:* A belső érdekeltségi rendszer kísérleti szakaszának értékelése, a kiterjesztés lehetőségei.

Március 18. (kedd), 14.30 óra, *Találkozás:* Budapest, Orczy téri építkezés felvonulási konténer, Kőbányai úti kapu. *Táborhegyi István:* Budapesti Hírlapgócüzem építése üzemlátogatással.

Március 19. (szerda), VI., Népköztársaság útja 3. *Nyevrikel Emília—Szabó Sándor:* A gyorsított távközlésfejlesztés finanszírozási lehetőségei.

Március 20. (csütörtök), 10.30 óra, VI., Népköztársaság útja 3. *Orbán János:* Vállalati energiagazdálkodás és fejlesztési lehetőségei.

Március 25. (kedd), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. *Dr. Hazafi József:* A felvevőszolgálat elektronikus eszközei.

Március 26. (szerda), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. *Dr. Szabó Albert:* Kezelési, karbantartási és technológiai utasítások készítésének munkavédelmi szempontjai.

Március 27. (csütörtök), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. *Dr. Tarnay Kálmánné:* Európai országok távközlési igazgatásainak hálózatdigitalizálási koncepciói (CEPT-országok, Bulgária).

Sikeres másfél év

A kenyér a járattal érkezik

A gyógyszert házhoz szállító postai szolgáltatás után talán nem is olyan meglepő a legújabb. Ám e lakossági szolgáltatás esetében — amelyről írásunk szól — sem csupán újabb bevételi forrásról adunk hírt, hanem arról is, hogy ismét egy lépéssel közelebb kerültünk azokhoz az emberekhez, akikből tulajdonképpen élünk, s akikért vagyunk, dolgozunk.

A friss kenyér postai járati gépkocsin történő kora reggeli szállításáról van szó . . .

Az ötlet még 1984 tavaszán született, amikor is a gyomaendrődi hivatal vezetője és a Körösi Sütő- és Édesipari Vállalat igazgatója megkeresték a Szegedi Postaigazgatóságot azzal a kéréssel, hogy járati gépkocsi szállíthassa a friss kenyeret a Békés megyei Körösújfaluba. Ugyanis a községbe a sütőipari vállalat csak a déli órákban tudta eljuttatni a kenyeret, sőt, olykor csak másnaponként, mert a kenyereskocsi a szállítási útvonal végén ért oda.

A kérés meghallgatásra talált. A Szegedi Postaigazgatóság postaforgalmi és hírlaposztályának helyettes vezetője, *Szegvári Tamás* a következőket mondta el az új szolgáltatás megszervezéséről, indításáról, és működésének másfél éves tapasztalatairól.

— Megvizsgáltuk a kérést a postai előírások és egyéb szempontok figyelembevételével, s 1984. június 1-jével már indulhatott az új szolgáltatás: a Köjál által engedélyezett zárt konténerekben szállítja a járat azóta is a kenyeret. Ez a tevékenység természetesen bevétel is a postának, mert konténerenként 33 forintot számolunk el. Az a napi 6-7 konténer pedig elfér a gépkocsiban, mert az amúgy is csak 20-30 százalékos kihasználtsággal közlekedett. A különmunkáért pedig a gépkocsivezető és a járatkísérő alkalmanként húsz-húsz forintot kap. Tehát dolgozóink többletmunkáját is el tudjuk ismerni. Tavaly összesen ezerhatszáznyolcvanhét konténert szállítottak oda és vissza a járatok, amiből 55 ezer 671 forint bevételünk származott.

Természetesen a Körösi Sütő- és Édesipari Vállalat vésztői üzemét is felkerestük, ahol a kenyereskonténereket veszik fel a postás dolgozók. *Bódi Jenő*, az üzem vezetője elmondta, hogy bár nincs nyereség a kenyéren, mégis kell ez a szállítási mód, mert így időben Körösújfaluba ér a kenyér, s nem kell az embereknek naponta többször is kimenniük a helyi két bolt valamelyikébe, lesni a szállítást. Majd megerősítette információnkat *Savanya Imrének*, a postaforgalmi osztály előadójának a jelenlétében is: a vállalat valóban szeretné kiterjeszteni érdekeltségi területén ezt a szállítási módot. Már folynak is a tárgyalások a gyomaendrődi székhelyű vállalat vezetőivel arról, hogy még idén bevezetnék a postai járati gépkocsin történő kenyérszállítást Bucsa és Kertészsziget települések boltjaiba.

Személyesen is meggyőződtünk az új szolgáltatás eredményességéről, kezdve onnan, hogy a vésztői sütödétől személyautón követtük a kenyeret szállító járati gépkocsit egészen Körösújfaluba. A Robur teherautóval valamennyivel előttünk haladt *Gyányi Gábor* gépkocsivezető és *Farkas László* járatkísérő. A görgős konténereket még a sütöde udvarán húzták fel a platóra, majd rögzítették, s amikor megérkeztek a körösújfalui két bolt egyike elé — csak egy volt éppen nyitva —, egy rampára kitolták a konténereket. Tehát viszonylag egyszerűnek bizonyult a többletmunka. A vásárlók pedig, bár megszokták, hogy másfél éve a postások szállítják nekik a kenyeret, örömüknek hangot adtak érkezésünkkor, s ahogy Bódi Jenő, a sütöde vezetője, úgy ők is nagyon korrektnek, pontosnak, udvariasnak mondták a postás dolgozókat. Hasonlóan nyilatkoztak a kereskedők is.

Tény, hogy nem egyszerű küldeményként fogták fel postás dolgozóink a kenyereskonténereket; annál többet látnak benne: személyesebb, bizalmasabb kapcsolatot a lakossággal, ami, ha jól meggondoljuk, más területen is növeli postás dolgozóink jó hírét, tekintélyét . . .

Aszódi László Antal

A kevés hiba is sok

„Ne engedjük objektív okokra hivatkozva takargatni és elfedni azokat a hibákat, amelyeket elkövetünk, ne engedjünk a könnyű kísértésnek, ne hivatkozzunk minduntalan arra, hogy ez nincs, meg az nincs!"

Talán ez volt a legfontosabb kijelentése, figyelmeztetése *Tóth Illés* kongresszusi felszólalásának. Hiszen ez a mondat arról a valóságismeretről, illúzió nélküli szemléletről is tanúskodik, amelyre manapság minden postásnak szüksége van. Ugyanakkor arról is, hogy nem szabad lebecsülni eredményeinket, amelyeket öt év alatt elértünk. Mert azok az emberek érték el, akik ugyan tisztában voltak és vannak az objektív nehézségekkel, mégis tették dolgukat. Naponta 2 200 000 központi lapot és 1 000 000 vidéki lapot kézbesítettek. Számoljuk hozzá a leveleket, csomagokat, utalványokat, a táviratokat és a telefonbeszélgetéseket! Naponta jó négymillió embernek nyújtottak valamiféle szolgáltatást.

S hogy nem hiba nélkül végezték? Ez igaz. De vajon melyik vállalat dolgozik ilyen kis hibaszázalékkal, mint a posta? A különbség csak az, hogy a posta munkája állandóan szem előtt van, túlontúl személyhez szól, s így a kevés hiba is sok. Vannak azonban olyan hibák, amelyeket könnyen ki lehetne szűrni, amelyeket nem lehet ráfogni objektív okokra. Ilyen például, ha a postás kényelemszeretetből nem kísérli meg a küldemény kézbesítését; ha a táviratot nem adják át idejében a címzettnek; ha az újságos nem hajlandó előfizetést felvenni, mert húsz méterrel többet kellene gyalogolnia; ha az expediálók figyelmetlenül számolják a lapokat; ha a munkaügyis vagy a főnök minden ellenőrzés nélkül bárkit felvesz postásnak; és még sorolhatnám. Ezeket a mulasztásokat pénz nélkül, egy kis szorgalommal, felelősségtudattal, figyelemmel ki lehetne küszöbölni, s levehetnénk a hibák listájáról. Mert akik manapság a szokottnál is élesebben bírálják a posta munkáját, azok ezeken a hibákon joggal háborodnak fel. S hiába reális a mi önértékelésünk, hiába tudjuk azt, hogy hibáink nagy része objektív okokra vezethető vissza, ha egyszer támadási felületet hagyunk, ha nyilvánvalóan mi vagyunk azok, akik elkövetjük ezeket a hibákat.

Az önértékelés tehát önmagában nem elég. Úgy kell dolgoznunk, hogy a köz véleménye is megváltozzék rólunk; hogy a „posta" szóra ne egy kézlegyintés vagy egy gúnyos mosoly jelenjék meg az arcokon! Mindezért tehát nekünk kell változnunk, mert nem a tükröt kell összetörnünk, hanem magunkat kell szebbé, jobbá tennünk, s akkor majd a tükör is azt mutatja, amit szeretnénk.

Udvarhelyi András

Küldeményt értesíteni?

Ha nem lenne 37 évi postaszolgálat mögöttem, akkor az alábbi megdöbbentő észrevételemet nem szakszervezetünk lapjának, hanem az Esti Hírlap „Itt a budapestiek beszélnek" rovatának küldtem volna el, ők szeretik az ilyen és ehhez hasonló „csemegéket" szellőztetni, és amint hallottam, nem is mindig eredménytelen a közbenjárásuk.

Pestlőrincen lakom, és nagyon örültem, amikor hosszú évek fáradságos munkája után elkészült a szép új 1-es postahivatal. Lakásomhoz közel lévén, ügyes-bajos postai elintéznivalóimmal gyakorta betérek.

A bejárattal szemben vannak a postafiókok és a letéti küldemények elhelyezésére szolgáló részlegek. Fölöttük a következő, jó nagy betűs felirat díszlik: *Értesített küldemények.* Valahányszor a szemembe ötlött, mindig elhatároztam, hogy szóvá teszem, de azután — ahogy ez már lenni szokott — megfeledkeztem róla. El tudom képzelni, hogy mások is — különösen a postások — így voltak vele, mert ez az elképesztő címszó a mai napig is ott díszeleg. Remélem, már nem sokáig.

Kinek juthatott eszébe ez az értelmetlen küldeménymegjelölés? Kik és miről értesítik a küldeményeket? Hogyan lehet egy küldeményt értesíteni? Mert a címzett értesíthető arról, hogy küldeménye érkezett, amelyet átvehet a postahivatalban, vagy a feladó arról, hogy például a címzett ismeretlen, esetleg nem fogadta el és visszaküldi a levelet.

Arra már nem emlékszem pontosan, hogy 2-3 évvel ezelőtt, amikor Pestlőrinc 1 postahivatal megnyílt, ez a felirat ott volt-e már. És a biztosok vajon látták-e? Ha igen, tettek-e észrevételt, kifogásolták-e? Lehet, hogy az utóbbi években, mióta nyugdíjas vagyok, átírták a Postakezelési Utasítást, és a letéti küldemények elnevezése megváltozott? Ha valóban így

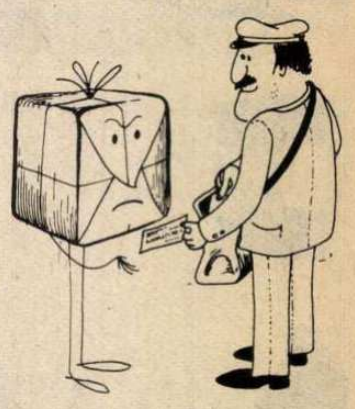

keresztelték volna el a letéti küldeményeket, akkor bocsánatot kérek és egy szót sem szóltam — legföljebb a nyelvérzékem tiltakozik hevesen —, de ha az elnevezés nem változott, akkor kérem, sürgősen távolítsák el ezt az értelmetlen feliratot, és helyette függesszenek ki egy másikat, valami olyan szöveggel, hogy „letéti", vagy „kézbesíthetetlen küldemények".

Török Lászlóné

pénz nélkül engedélyez a készülék kilenc percet. Ez hogyan lehetséges?

A hozzáértő Németh Géza kinyitja a készüléket és máris megállapítja: fennakadt egy kétforintos. Ennek oka az, hogy egyszerre három érmét is bedobott a telefonáló. Egyszerre csak kettőt szabad, a harmadikat és a többit csakis akkor, ha a készülék elkezdi adni a figyelmeztető jeleket.

A Jereváni úti 5-ös számú postahivatal előtt ikerfülke van. Az egyik helyi, a másik távolsági hívásra is alkalmas. Távolról figyelünk, mert két kismama tartózkodik a fülkében. Vagy hosszan tárgyalnak valakivel, vagy nem tudnak telefonálni. Pár perc után megtudakoljuk:

— *Baj van a készülékkel?*

— Baj?! — kérdi mérgesen *Sági Mihályné* és *Harsányi Lajosné.* — Minden baj relatív. Baj, hogy nem tudjuk fölhívni a Gelkát, mert már egy órája foglalt, de baj az is, hogy olyan vandál emberek is belépnek a telefonfülkébe, akik erejüket a készüléken próbálják ki. Tessék nézni, a drága készülék beszakadt! Aki ezt eltörte, annak a kezét kellene ketté törni!

A készülék egyébként így, beszakítottan is működött, csak a Gelka volt foglalt — véget nem érően. Sajnos.

A Szőnyi utcai telefonfülke annyira új, hogy szinte érezni az új létesítmény illatát. December 28-án állították föl, de a két telefonkönyvnek már hírmondója sincs.

A József Attila út 52. előtti fülkében *Szombat Lajos* kisfiával, a hároméves *Szilárd*dal toporog a hidegben. Nem tépi, nem húzza, nem szidja a készüléket, csak vár és toporog, hiába . . .

Ifjú mérnökünk „megnyugtatja":

— Ne tessék várni. Érintkezési hiba van. A gégecsővel védett kábelt valaki eltépte — mondja, és azonnal a következő fülkéhez hajt, értesíteni a műszakot, hogy azonnal jöjjön a műszerész, javítsa meg. Fél órával később a készülék már működött.

Szombat Lajosnak sürgős lett volna a telefon. A Rába Magyar Vagon- és Gépgyárban dolgozik és a főnökét akarta értesíteni: beteg a kisfia, orvoshoz kell vinni.

A Vörös Hadsereg úton, a szabadhegyi vasútállomás közelében él a telefon, mert a tárcsahang megvan, csak éppen telefonálni nem lehet, mert valaki kitépte a mikrofont.

A belvárosban jók a telefonok, a 2-es postán is, meg az utcai fülkékben is. A 2-es posta előtt azonban van egy „fölfedezésünk". Valaki az egyik, nemzetközi hívásra alkalmas fülke ablakán magánhirdetést ragasztott a tájékoztató fölírásra.

Újvárosban egyetlen rossz készüléket találtunk, a Bokányi Dezső utca és a Nép utca sarkán levőt. Miközben az egyik fülkét ellenőrizzük, arra jön egy pipás atyafi és érdeklődik:

— Jók?

— Jók — nyugtatom meg, mire ő:

— Az nagy szó, mert errefelé sok a piás ember — súgja bizalmasan, aztán a szemközti házra mutat. Ott olvasom ezt a fölírást: „Borozó a szomjas krokodilhoz"

Félelmetes cím, de csakugyan jók a készülékek. Egyetlenegyet találtunk a környéken, amelyet megrongáltak. Ez a Kossuth Lajos út 136-os számú ház előtt álló. Telefonkönyv nem volt, és a fülke ajtajának üvegét kitörték. A telefon azonban ott is működött.

Egyébként a hatvankét telefonfülke egyikében sem találtunk olyan telefonkönyvet, amely teljesen hibátlan lett volna. Tépettek, gyűröttek, nyúzottak, rágottak — vagy egyszerűen „csak" ellopták.

Végezetül Németh Géza ezt mondja:

Kérem, hogy írja meg: a nyilvános fülkéből telefonáló a saját és társai érdekében mindig csak úgy telefonáljon, ahogyan azt az útbaigazító táblácska mutatja. Ha nem így tesz, elrontja a készüléket, és mindenkit megakadályoz abban, hogy összeköttetést teremthessen azzal, akivel kíván.

Mándli Sándor így búcsúzik:

— Boldog lennék, ha legalább minden ötödik ember társadalmi postássá lenne: óvná, vigyázná a nyilvános telefonkészülékeket a rongálóktól, és ha durvaságot tapasztalna, értesítené a rendőrséget. Sok pénzt, sok szellemi és fizikai energiát és még több eszmei értéket takaríthatnánk meg így — önmagunknak és embertársainknak.

Sindulár Anna

Elemezve a határozatokat feladattervet készítünk

Pölz Ferenc, a Soproni Postaigazgatóság tszb-titkára jó néhány munkahelyi tanácskozást végighallgatott, sok bizalmiválasztási gyűlésen vett részt — s munkatársainak tapasztalatait összegezve érkezett a kongresszusra. Úgy vélte, csak akkor kér szót a kétnapos tanácskozáson, ha négy küldött-társa — az igazgatóság egyik műszerésze, egy jogász, aki körzeti bizalmi, egy szb-titkáruk és az ifjúsági felelős — sem tudja elmondani a valamennyi postás dolgozót érintő, a saját munkahelyükön összesített és nyugtázott véleményeket. S azért gondolkozott így, mert jól tudja, a munkahelyeken dolgozó teljes kollektíva érveléseit, észrevételeit azok az emberek tudják a legjobban tolmácsolni, akik közöttük élnek, dolgoznak, akik mindennap találkoznak egymással, s érzik egymás gondjait, ismerik a közös feladatokat.

— *Hogyan készültek e kongresszusra?*

— Az alapszervezeti és a középszervi választásokon is jellemző volt a rendkívül aktív megnyilvánulás, tudtuk, nyitott, jó légkörű kongresszus résztvevői leszünk. S hogy mit vártam ettől a tanácskozástól? Azt, hogy jó néhány olyan kérdésre kapjunk választ, visszajelzést, amelyeket a munkahelyi vitákban megfogalmaztak a postás dolgozók, hiszen a dokumentumok a munkahelyi beszámolók alapján készültek. Örömmel hallottam főtitkárunk beszámolójában is sok olyan kérdést elemezni, amelyeket mi is megfogalmaztunk.

— *Mit tekintenek Sopronban a legfontosabb teendőnek a kongresszus után?*

— Természetesen a tisztségviselők minél gyorsabb és részletesebb tájékoztatását az itt elhangzottakról. Minden szakszervezeti fórumot felhasználunk arra, hogy a kongresszus munkájáról beszámoljunk, s az elfogadott határozatokról tájékoztassuk szakszervezeti tagjainkat.

Szakmai szakszervezetünk kongresszusa után, a SZOT-kongresszuson született határozatok ismeretében nekilátunk olyan feladatterv kidolgozásának, amely a következő öt esztendőben útmutatóként szolgál a mozgalomnak. Alapszervezetekre lebontva, „testre szabottan" munkáljuk ki a feladatokat, s ezek ismeretében az egész szakszervezeti tagság jobban, szervezettebben, célratörőbben tud dolgozni.

r—j

1

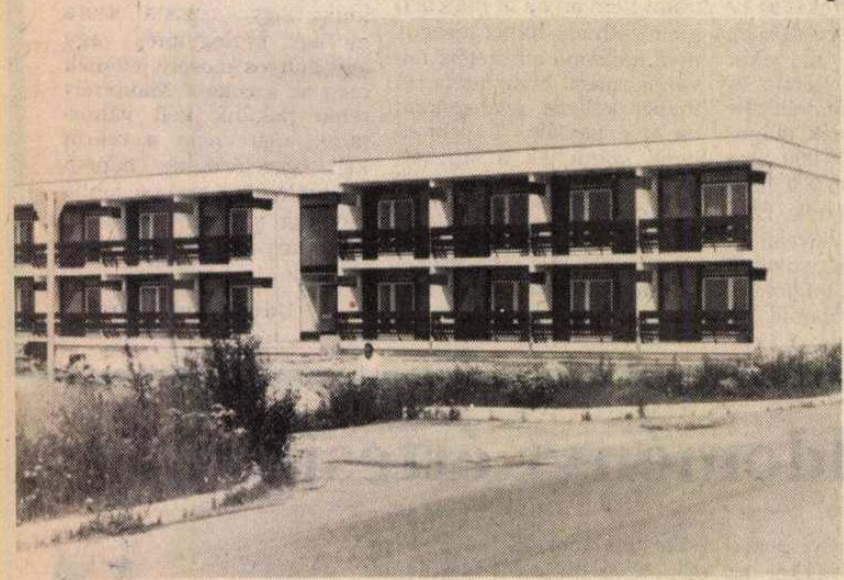

2

3

4

5

6

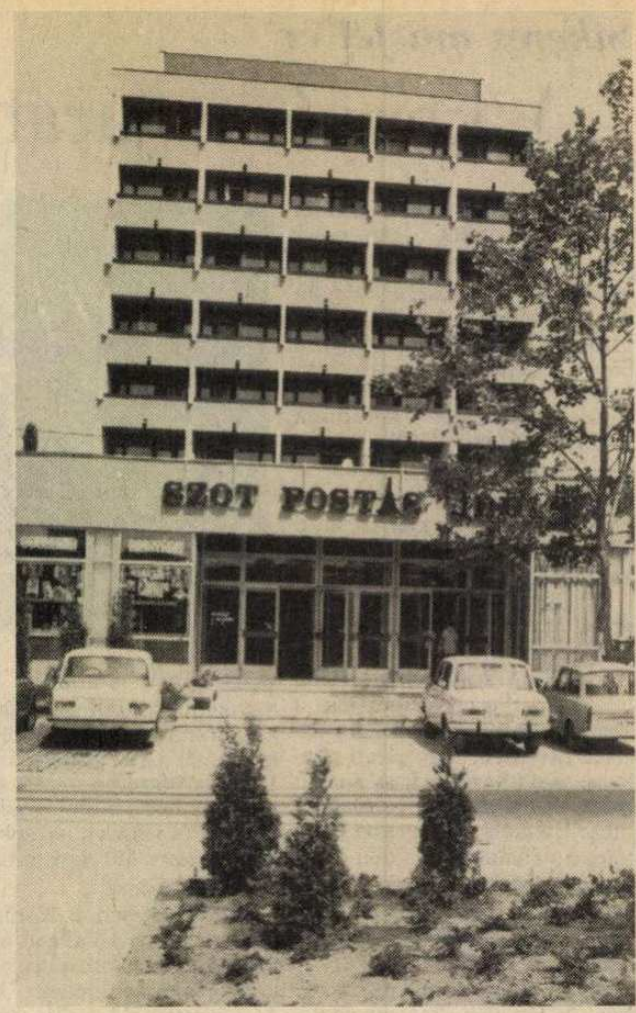

7

Szociális beruházások

1981—1985

1. A hévízi SZOT-Postás Gyógyüdülő új szárnya egyidejűleg 50 postás dolgozó pihenését szolgálja

2. Az 55 szobás önellátó, családos balatonarácsi új üdülő

3. 40 helyet vásároltunk rászoruló postásnyugdíjasok részére a budapesti Rupphegyi úti szociális otthonban

4. Rövid idő alatt népszerűvé vált a gárdonyi postás kemping

5. Az új, szegedi 6 pályás, automata tekepálya a tömeg- és versenysport igényeit is kielégíti

6. Balatonfenyvesi üdülőnk új szárnnyal bővült; ennélfogva javult az ellátás színvonala

7. A családos üdültetési gondokon jelentősen enyhít a boglárlellei SZOT-Postás Üdülő

8. Új köntösben, kibővítve már családokat is fogad a zirc-tündér-majori Gyermeküdülő

9. Postaszervek összefogásával négy pihenőház épült a tassi horgásztanyán

10. 600 adagos főzőkonyha és étterem készült el Pécsett, a Diósi úti telephelyen

8

9

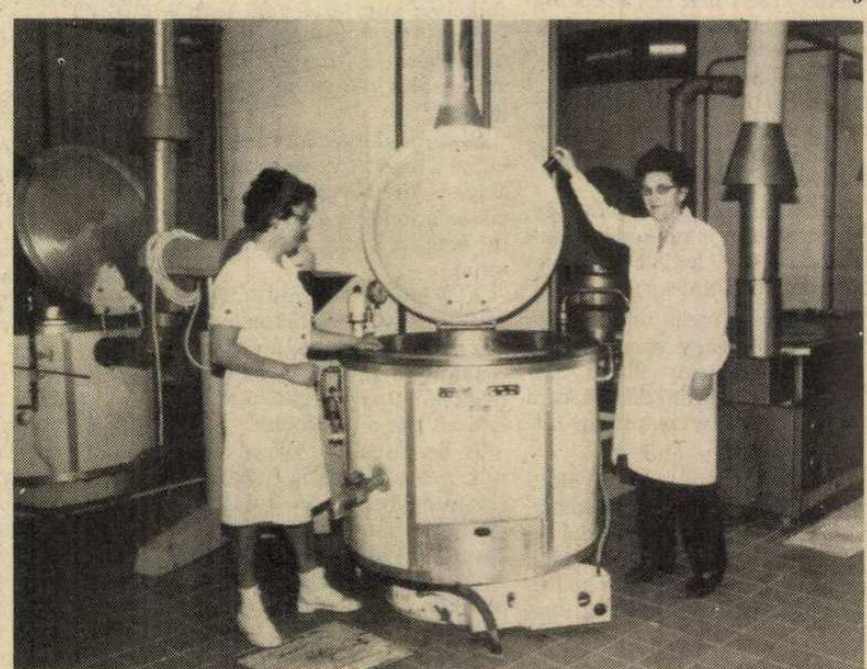

10

Könyvtárosok elismerése

Lapunk novemberi számában tájékoztattuk az olvasókat, hogy a Ferenc Távbeszélő Üzem könyvtárosa, *Tóth Károlyné*, és a Budapest 70-es postahivatal könyvtárosa, *Horvátth Károly* az 1985. évi műszaki és közgazdasági könyvnapok alkalmából szervezett rendezvényeikkel (könyvkiállítás, könyvárusítás, műszaki előadás) hogyan népszerűsítették a műszaki könyveket, munkájukkal hogyan segítették a könyvnapok sikeres lebonyolítását. Tevékenységük eredményeként megnövekedett az érdeklődés a könyvnapokra megjelentetett műszaki és szakmai könyvek, továbbá az e témakörben már korábban kiadott szakmunkák iránt.

Novemberi híradásunkat most egy örömhírrel egészítjük ki: Tóth Károlyné és Horvátth Károly könyvtárosoknak a Szakszervezetek Országos Tanácsa elismerését fejezte ki, a Könyvnapok Országos Szervező Bizottsága pedig eredményes előkészítő és szervező munkájukért jutalomban részesítette őket.

Munkájuk elismeréséhez mi is gratulálunk.

—Berze—

Új klub alakult a PMK-ban

Tudták, hogy egy floppylemez kapacitása 300—400 ezer bit per négyzethüvelyk? Ha nem, akkor Önök bizonyára nem foglalkoznak sem számítástechnikával, sem számítógép-tudománnyal. Én nem tudtam.

A posta szakemberei között azonban sokan vannak olyanok, akik a fent kérdésként megfogalmazottakat igen jól ismerik. Az ő képviseletükben jelentek meg mintegy félszázan február 3-án a Postás Művelődési Központ dísztermében, hogy létrehozzanak egy új, öntevékeny kisközösséget: a Mikroszámítástechnikai Klubot.

Egy kis balsiker

De nézzük lépésről lépésre, mondhatni algoritmusban, hogy a témához igazodjunk.

A PMK — megértve az idők szavát — már a tavalyi év derekán külső erőkre támaszkodva — szakember és gép — tett egy halvány kísérletet arra, hogy a gyerekek részére számítástechnikai tanfolyamot hirdessen. Meg is tette, de a hozzáfűzött remények nem igazolódtak. Igen kevesen jelentkeztek, bár akik akkor és ott ismerkedtek először a programozás nehézségeivel, bizonyára hasznosan töltötték idejüket.

Azután jött az ősz vége, tél eleje — általában ez az időszak a „nagy vállalkozások kora" — s egyre gyakrabban lehetett olyan kifejezéseket hallani, mint „COMMODORE—64", „SZOFTVER", „SINCLAIR ZX SPECTRUM", vagy „Beginners Allpurpose Symbolic Instruction Code", vagyis „BASIC". *Hajdú János* „A Hét"-ben is egyre többet foglalkozott a mikroszámítógépekkel, a chipekkel, a csúcstechnológiával. Láttunk komputerkezelő aranyos japán óvodásokat, „maguktól" dolgozó szerszámgépeket stb., . . . stb.

S megmozdult a postás társadalom is. Beszélgettek, tárgyaltak, számoltak, felmértek, s akkor már ott volt *Garádi János* is, aki jelenleg a frissen alakult klub vezető tisztét tölti be. Főállásban a POKI pedagógiai és módszertani osztályának oktatástechnikai munkatársa, szakmája alkalmazott matematikus. Ő a megfelelő ember. Lelkesedése még a humán érdeklődésű szakemberek előtt is megvilágította a számítástechnika lehetőségeit. Ő volt az, aki munkatervet és költségvetést készített, célokat és feladatokat vázolt fel. Az óvatosak voltak azok, akik a költségvetés végösszegét kisebbre kívánták szorítani. (Nem lehetett.) A szakszervezet volt az, amely a tervezetet jóváhagyta, s a pénzt megszavazta.

Már karácsonykor a PMK birtokában volt, idézőjelben mondva a „szerény" — hiszen drága —, az induló géppark. A két monitor, a két személyi számítógép, kazetták és a floppy-család. (Aki mind ez ideig a cikk első mondatában feltett kérdésen tűnődik, annak elárulom, hogy a floppylemezek a számítógépben használt, információ tárolására szolgáló, rugalmas ferritlemezek volnának.)

Határozott célok

Szétküldték a meghívókat. S február 3-án, 15 óra után néhány perccel *Bundik Zsigmond*, a PMK igazgatója megnyitotta az alakuló ülést. Köszöntő szavaival sok sikert kívánt az új klub jövőbeni működéséhez.

Mihalik Péter, a Posta Számítástechnikai Védnökségi Bizottságának titkára vette át a szót. Közös célként jelölte meg a mikroelektronika körüli szemlélet pozitív irányba terelését. A modern elektronika szinte második ipari forradalmat hoz. Térhódítása előbb vagy utóbb, a gazdaság és a társadalom minden szférájában jelentkezni fog. A védnökség tevékenységéről szólva, beszélt a számítástechnikai oktatás terén elért sikereikről, az ifjúsági számítástechnikai konferenciáról, a jól megrendezett személyi számítógépkiállításról. (A védnökség egyébként fiatal szervezet, még 3 éve sincs, hogy megalakult.)

Garádi János „programbeszédében" felvázolta a klubműködésről elképzelt terveit. Szimpatikus volt nyitottsága, amivel jelezte, hogy a tervek megváltoztathatók. Sőt kérte is a tagságot, szóljanak hozzá, mondják el javaslataikat, hogy a klubnapokon majd ténylegesen olyan témakörök kerüljenek terítékre, amelyek a problémák, feladatok megoldását szolgálják.

A klub céljait 4 csoportban foglalta össze:

— Tájékoztatás a számítástechnikai kísérletekről, ezek eredményeiről, az új alkalmazásokról, fejlesztésekről;

— Fórum a számítástechnikával foglalkozóknak és érdeklődőknek;

— Ismeretterjesztés, előadások és bemutatók segítésével;

— Tanfolyamok szervezése alap-, közép-, és speciális fokon.

Havonta egyszer

A célok után elmondta, hogy a klubfoglalkozásokat havonta egy alkalommal, a Postás Művelődési Központban tervezik. Ezt követően tájékoztatást adott a kapható tankönyvekről és azok beszerzési lehetőségeiről. Elmondta, hogy a klub részére előfizetik az *Impulzus*, a *Mikroszámítógép Magazin*, a *Mikrovilág* és a *Tudomány* nevű folyóiratokat. A hozzászólások során még több sajtótermék neve is felmerült.

Erdélyi Tibor (PSZI) a *„Commodore"* című újságot javasolta, s egyben indítványozta a nyári számítástechnikai tábor klubos támogatását. *Homonnay Péter* (Járműtelep) konkrét programot ajánlott a klub részére: a számítógép által vezérelt automata töltőállomás megtekintését. Később felkínálta klubtársainak az általa szerkesztett angol számítástechnikai szótárat, amely pillanatnyilag 1800 szót tartalmaz. *Dr. Szabó Albert* (Magyar Posta Központja) fölhívta a figyelmet a már működő Spectrum klubra, a jó módszerek átvétele céljából. Javaslatot tett a programbörze megvalósítására, és jó észrevételekkel módosította a belépési nyilatkozat tervezetét.

Krakk József, a Postások Szakszervezetének főmunkatársa a szakszervezet erkölcsi és anyagi támogatását ígérte, és üdvözölte a tagság aktivitását. Kérte, hogy a jövőben is őrizzék meg a nyílt, klubhoz illő baráti légkört, s még a laikusok előtt se zárják be kapuikat. Hallottunk még *Máthé Zsuzsától* (PKI) olcsó vásárlási lehetőségekről, végül *Vígh György* (Magyar Posta Központja) a Postaforgalmi Szakközépiskola gépeinek nyári kihasználatlanságát említette; ezek is segíthetik a tábort. Ötletekben nem volt hiány.

Úgy érzem, külön köszönet illeti azokat, akik Miskolcról, Debrecenből, Szegedről és Sopronból utaztak a fővárosba erre a találkozóra.

Nem sokkal 17 óra előtt az alakuló ülés úgy oszlott fel Bundik Zsigmond zárszavával, hogy nem oszlott föl. A pódiumra kitett gépek nagyobb vonzerőt jelentettek a hazamenetelnél.

Úgy látszik, klub született.

Legközelebb . . .

A klub legközelebbi programjai:

II. 24-én (hétfőn) 14.30 órakor a PMK-ban (Budapest VI., Benczúr utca 27.): A mikroszámítógépek jelene és jövője. Előadó: Dr. Kovács Magda, az LSI Alkalmazástechnikai Tanácsadó Szolgálat igazgatója.

III. 17-én (hétfőn) 14.00 órakor Az I. országos mikroszámítógépes találkozó megtekintése. Helyszín: BNV „D" pavilon. Találkozó: a BNV főbejáratánál, a csoportelővételi jegypénztárnál. A jelentkezéseket a 228-001-es telefonszámon, Tölg-Molnár Gábornál kérjük jelezni, a csoport maximális létszáma 80 fő.

III. 24-én (hétfőn) 15.00 órakor a PMK-ban: A NOVOTRADE elképzelései és tevékenysége. Előadó: Rényi Gábor, a NOVOTRADE igazgatója.

—t.g.—

Nem az a fontos, az ember hány éves...

Ez a dallam többször is felhangzott szilveszter estéjén a Budapest 70-es hivatal klubtermében, ahol 28 nyugdíjas énekkel, tánccal, játékkal, kellemes társalgással köszöntötte az új évet. (A hivatal szakszervezeti könyvtára eddig is gondoskodott a nyugdíjas kollégákkal való rendszeres kapcsolattartásról. *A szerk.)*

A szépen feldíszített klubteremben este 7 órakor kellemes zene, egy pohár bor és ínycsiklandozó illatok fogadták a vendégeket. A saját összeállítású program hajnalig változatos szórakozást nyújtott. A lemezjátszóról és magnóról felhangzó örökzöld dallamokra, tegnapi és mai slágerekre — korukat meghazudtolva — gyakran perdültek táncra a vendégek, s pihenésképpen szívesen hallgatták a kedvelt operett- és kuplé-egyvelegeket. A vidám társasjátékok nyertesei értékes jutalmakban részesültek, s közös ajándékként a társaság megtekinthette a mozihelyiséggé átalakított könyvtárteremben — az előzetes közvéleménykutatás során választott — 101 kiskutya című színes Walt Disney rajzfilmet. Éjfélkor a Himnusz elhangzása után könnyeket csalt a szemekbe a gyertyafény melletti pezsgős koccintás. A csillogó karácsonyfa alól hamarosan gazdára talált — az egész est szellemehez hűen díjtalanul kiosztott tombolajegyek ellenében — a 28 változatos ajándéktárgy. A fél négyig táncoló, éneklő nyugdíjas vendégek egyöntetűen kifejezték, menynyire jólesett nekik a figyelem, a törődés, és hogy milyen jól érezték magukat azon az éjszakán.

Horvátth Károly

FILMAJÁNLÓ

Ördögi kísértetek

Manapság kialakult egy új mozigyakorlat. A filmforgalmazás a maga hálózatában további kifutási lehetőséget ad egy-egy olyan televíziós filmnek, amelynek előállításában pénzügyileg is részt vállalt. Igaz, a televíziónak napjainkban nagyobb a nézőtábora, mint idősebb testvéréé, a mozié, de az is tény, hogy a skála szélesebb, több a vetítési lehetőség. Akárhányszor műsorra tűzheti, ameddig megfelelő számú közönsége akad, míg a tévé az egyszeri ismétlésen kívül kivárja a bemutató körülbelül 10 éves fordulóját. Ugyancsak moziba kerülnek a nagysikerű sorozatok úgynevezett moziváltozatai is.

A megoldás tulajdonképpen azért is jó, mert alkalmat ad az elmulasztottak pótlására, hiszen a moziban nincs egyetlen időponthoz kötve a megtekintés: egy-két hét áll rendelkezésre. Ilyen módon került a filmszínházak műsorába e hónapban több más televíziós produkció után az *Ördögi kísértetek* is. *Maár Gyula* rendező filmje azonban, nem tudni miért (remélhetőleg nem üzleti okokból), címet változtatott. Erre azért kell felhívni a figyelmet, mert a balladisztikus históriának a televízióbeli sugárzásakor még *Szép história* volt a címe, s nem ildomos dolog a nézőket megtéveszteni, hiszen aki jegyet vált egy új magyar filmhez, s helyette más néven olyat kap, amit látott már, nem lesz túlságosan elégedett.

Ennyit az „új" műfajról és az érthetetlen címváltoztatásról.

Következzék tehát a film, az Ördögi kísértetek vagy a Szép história: kinek, hogy tetszik. Úgynevezett szerzői mű, vagyis a forgatókönyv írója és a rendező egy és ugyanaz. Egyszerű téma, nincsenek bonyolult mögöttes üzenetei. A szerelemről szól, a hűségről, a féltékenységről, az életről és a halálról. Más szóval mindarról, ami kortalan, örök és megismétlődő. Maár éppen ezért az érzéseket, s nem a figurákat helyezi a törökkori történet középpontjába. Azt a szenvedélyt, amely megmagyarázhatatlanul, s látszólag indokolatlanul gyúl ki egy asszonyi szívben, s válik önpusztító erővé, csillapíthatatlan bozóttűzzé.

Tulajdonképpen Maár nevén sem nevezi hőseit, mert az lényegtelen. Nevük az érzéseknek van, annak a titokzatos vonzásnak, amely két embert, mint mágnes a vasat összeránt-ja. Előbb a kalandvágy találkozik a magárahagyatottság unalmával, majd a férfiúi hiúság az asszonyi hiúsággal.

Háromszögtörténet volna a szép fiatalasszony, a várúr és a kóbor lovag tragikus históriája?

Formájában talán igen, de a férjet alakító *Kozák András* szerepe meglehetősen passzív. Ő a morál (az erkölcs) — persze a maga módján, ahogyan a férfiak elképzelik — és a megsértett. A hangsúly szemlátomást *Fehér Anna* (a várúrnő) és *Dörner György* (a kóbor lovag) kettősére terelődik, s arra az érzésviharra, amelyben minden, ami a korabeli értékrendszerhez igazodik, elpusztul, megsemmisül.

Kortalannak mondtam a témát, még akkor is, ha Maár a rendező díszleteiben is nagyon is a korhoz köti. A török megszállta Magyarország, a két pogány közt egy hadvezér ideje ez. *Márk Iván* operatőr balladai képei hangulatteremtők. Sötét minden. A vár komor termei éppenúgy, mint a rozzant kocsma belseje. A tiszta szerelem mellett itt is felkomorlik a birtoklásvágy féktelensége, a háttérben vagyonszerző mesterkedések és politikai cselszövések. Gazdagság és szegénység éles kontrasztja. Ahogyan *Juhász Gyula* írta: babona, bánat és botorság. Praktikák és naivitás.

Mint minden eredetileg televíziós filmen, ezen is érződik a másfajta méretre való komponálás, de a tónusok mintha jobban érződnének a nagyobb méretű vásznon. A színészi alakítások közül Fehér Anna gazdag lélekrajzú figuráját emelném ki. Dörner György — nekem legalább is — nem elég rokonszenves szerelmes ifjúnak. Kitűnő *Kovács Mária* szolgálója.

S, amikor már a néző gyászolná a tragédiát, egyetlen csavarintás, és a látottak máris idézőjelbe kerülnek. Felfogható tehát annak, ami: játéknak; másfél óra illúziónak.

Ábel Péter

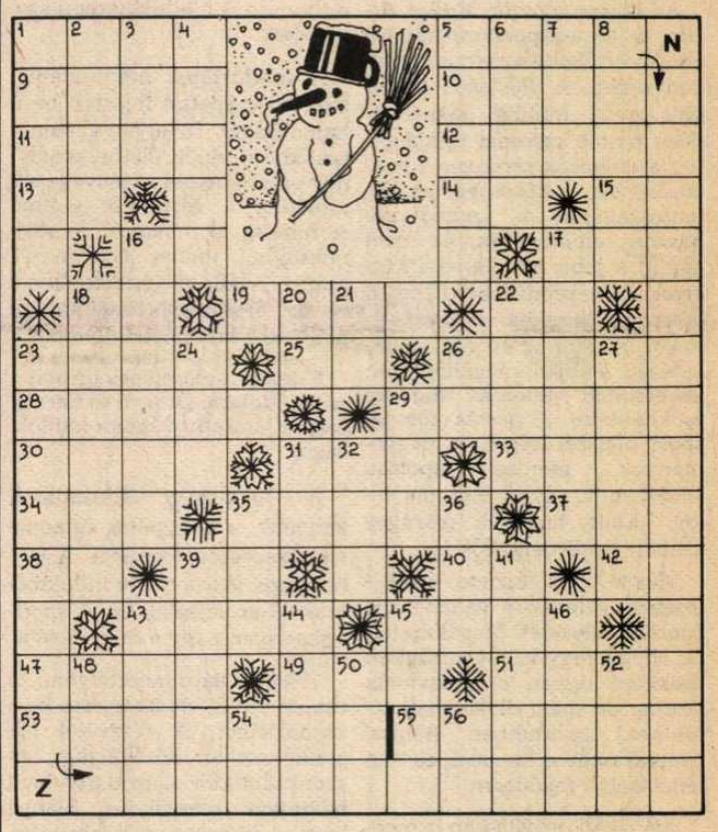

Van ugyan egy olyan mondás, hogy január, február, itt a nyár, de hát mégiscsak a leghidegebb hónapokban vagyunk, ezért *Radnóti Miklós* egy téli verséből idézünk: *Tücsök már mennyei réten udvarol, mert bokrok nyakig csücsülnek most a hóban, a fagyott Tisza . . .* – Folytatás a vízszintes 5. és a függőleges 23. alatt.

VÍZSZINTES

1. Úszólábú tengeri emlős. 5. *A versidézet 1. része.* 9. Izmos. 10. Alaktalan. 11. Dal. 12. Erjedő mustból lerakódó anyag. 13. Neves építészünk névbetűi. 14. Görög betű (ford.). 15. Állati lak. 16. Fém (ford.). 17. Petrov társa. 18. Személyes névmás. 19. Puha. 22. Hosszmérték röv. 23. Humoros férfinév (ford.). 25. Biztató szócska. 26. Vakar. 28. Bolt. 29. Nem normális. 30. Préselt köteg. 31. A test része. 33. Reggel szlovákul (ford.). 34. Esőn álló. 35. . . . mint a gonoszok. 37. Sakknagymester volt. 38. Őriz (ford.). 39. Japán játék. 40. Tera egynemű hangzói. 42. Szolmizációs hang. 43. Terelőkutya Erdélyben. 45. Vízijáték. 47. Kúszónövény. 49. Király franciául. 51. Névelő kettőzve. 53. Névelős ipari létesítmények. 55. Hajtá.

FÜGGŐLEGES

1. Nemrégiben keresett fa volt. 2. Hegycsúcs. 3. Kézimunkázik. 4. A Tisza mellékfolyója névelővel. 5. Ilyen sütemény is van. 6. Nyilas isten. 7. Lakoma. 8. Földmunkát végez. 16. Iskolás fiú. 17. Behozatal. 18. Természetjáró. 20. Megelégel. 21. Csapadék. 22. . . . Flórián (színművész). 23. *A versidézet 2. része.* 24. Ütőlap (ford.). 26. Középen okos! 27. Január 17-én névnapot ünnepelhet. 29. Kevert bej. 31. A vas vegyjele. 32. Győri sportegyesület. 35. Értékes prémű rágcsáló. 36. Előtagként új. 39. Hím lúd. 41. Riadó. 43. Gondviselő (ford.) 44. Arab állam. 45. Végtelen pitli! 46. Több amerikai állam pénzegysége (ford.). 48. Mennyei (ford.). 50. Folyó Szibériában. 52. Névutó. 54. Zenében a D hang. 56. Német tojás.

– Bánhidi –

Beküldési határidő: *március 10.*

Decemberi számunk helyes megfejtése: *Ha idejében jössz haza, akkor nem. Mindig elpirul.*

Könyvutalványt nyertek: *Csuka Ildikó* (Kazincbarcika), *Harsányi Sándor* (Szombathely), *Károly Jánosné* (Szigetújfalu), *Miklós Antalné* (Komárom), *Mucsi István* (Budapest).

Divatos sportágak

Váljon a testedzés az életmód részévé!

Tudósítás a tömegsportbizottság beszámoló üléséről

Makai Attila, a tömegsportbizottság elnöke beszámolóját tartja

Ünnepi ülésen találkoztak január 25-én este a Benczúr utcai művelődési házban a postás tömegsportmozgalom vezetői, szervezői és legeredményesebb résztvevői.

A bensőséges hangulatú összejövetelen megjelent *Megyeri László*, a Postások Szakszervezetének titkára, *Somogyi Szabolcs*, a szakszervezet kulturális osztályának vezetője és *Botytyán János*, a PSE elnöke is, de ott voltak a munkahelyi vezetők és a társadalmi aktivisták is.

Népszerű a tömegsport

Az ülésen először *Makai Attila*, a tömegsportbizottság új elnöke értékelte az elmúlt tevékenységet. A Postások Szakszervezete mindig kiemelkedően fontos szerepet tulajdonított a dolgozók rendszeres testedzésének, a közösségi akciók fontosságának a szabad idő hasznos eltöltésében, és ezzel együtt a jobb munkahelyi közérzet megteremtésében. Joggal lehetnek büszkék a postások akkor, amikor az év végi számvetések alapján megállapítják: az életmód változása alig-alig csökkentette a postás tömegsport népszerűségét. A hagyományok gondos ápolása 1985-ben is olyan eredményeket hozott, amelyek országos szinten is kiemelkedők.

Makai Attila részletes értékelésében jellemezte valamennyi sportág helyzetét. Megállapította, hogy egy-két sportágban csökkent ugyan a résztvevők száma, de más, divatosnak tekinthető sportokban (tenisz, evezés) nagy a kereslet, és van lehetőség a fejlődésre.

Atlétikában 1985-ben is megrendezték az igazgatóságok közötti versenyeket. Kilenc fordulóban 1316-an álltak rajthoz.

Asztaliteniszben tavaly 12 csapattal kevesebb vett részt a bajnokságban, mint 1984-ben. Így is 200 sportoló állt rendszeresen asztalhoz a 40 csapatban. Tavasszal megrendezték a tízek bajnokságát, később pedig az őszi emlékversenyt. A versenyek magas színvonala némi kárpótlást nyújtott a résztvevők számának csökkenéséért.

Nőtt viszont a részvétel *evezésben*. A társadalmi bizottság, a Budapesti Természetbarát Szövetség és a Magyar Evezős Szövetség turistabizottsága által rendezett különböző szintű és távú versenyekben 816-an vettek részt. A MESZ jelvényszerző túraversenyén 55-en szereztek jelvényt, és a mennyiségi értékelésben a postások az első helyen végeztek.

A továbblépésre itt is van lehetőség, hiszen a jelenlegi hajópark több versenyző indulását is megengedné. A szakág szervezői jobb munkával képesek kihasználni ezt az adottságot.

Kézilabdában négy postás csapat és a BHG részvételével zajlott színvonalas bajnokság. Az igazgatósági válogatott csapatok több meghívásos jubileumi tornán is eredményesen szerepeltek.

A *labdarúgók* hét osztályában, 56 csapattal fejezték be a bajnokságot. Tavaly új versenyszabályzat lépett életbe, amelynek eredményeként lényegesen csökkent a sérülések száma. A mindig is népszerű focibajnokságból menet közben 11 csapat „szállt ki", ennek ellenére az érdeklődés csökkenése nem okoz különösebb gondot.

Kifejezett előrelépés történt a *röplabdában*. Öt férfi és hat női csapat játszotta végig a bajnokságot.

A *sakkozók* változatlanul kedvelik a mozgalmi ünnepeken szervezett tornákat. A bajnokságot viszont a 19 indulóból csak 17-en fejezték be. A sportágban igen nagy a fluktuáció is.

Tekében három osztályban 25 csapat indult, és 22 fejezte be a bajnokságot. A részvétel hasonló volt az előző évihez, viszont többször okozott gondot a technikai személyzet hiánya vagy a többszöri műszaki hiba.

Országszerte, és a postán is, újra fellendülőben van a *természetjárás*. A szakág újjáéledését időnként tömeges részvétel, változatos programok bizonyítják. Tavasszal Gyulára, ősszel Szekszárdra szervezték a hagyományos vonattúrát, amelyeken 1600 postás dolgozó vett részt. Októberben a hegységismertető túrán 250-en gyalogoltak, a tájékozódási túraversenyen 12 csapat küzdött a helyezésekért.

Együtt a családdal

A budapesti tömegsportosok az elmúlt évben is jelen voltak a nagy központi rendezvényeken. A hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára rendezett országos postás kulturális és sportnapra az igazgatóságok 1500 sportolót neveztek.

Változatlanul népszerű a nagy hagyományú országos postás természetbarát találkozó. Az 1985. évit a Szegedi Postaigazgatóság rendezte Békéscsabán, 570 dolgozónak és családtagjainak részvételével. A részvételt azonban erősen befolyásolják az egyre növekedő költségek.

A Szakszervezetek Budapesti Tanácsa által rendezett gödöllői ifjúsági találkozón a TIG 65 sportolója képviselte méltó módon a postát, hiszen labdarúgásban, kézilabdában, az akadályversenyen és a szellemi vetélkedőn dobogós helyezést értek el.

Országos visszhangot, televíziós nyilvánosságot is kapott a nyáron a postás szülők gyermekeinek szervezett sporttábor. A tartalmas foglalkozásokon hetenként 150 fiút és lányt tanítottak a sportágak alapelemeire a PSE oktatói.

A Budapesti Társadalmi Testnevelési és Tömegsport Bizottság az elmúlt évben is hasznos, jó munkát végzett. A hagyományos rendezvényeket, bajnokságokat és az országos eseményeket, lehetőségeket változatlanul igénylik a dolgozók. De hasonló igényeket fogalmazott meg Megyeri László is, aki a szakszervezet központi vezetőségének nevében üdvözölte a sporttársakat. A célokról, az elképzelésekről a következőket mondta:

Része a mozgalomnak

— „Az elmúlt évben szakszervezetünk elnöksége is értékelte a testnevelés és a tömegsport helyzetét. Az áttekintést indokolta az is, hogy az eltelt években a felgyorsult társadalmi változások magukkal hozták az életmód megváltozásának igényét, szükségességét, beletartozóan a testedzéssel, a sportolással szembeni igényeket, elképzeléseket is. A Postások Szakszervezete a testnevelés és sportmozgalom egészét a mozgalom szerves részének, az egészséges életmód és a jó közérzet egyik forrásának tartja.

Ugyanakkor azonban az is tapasztalható, hogy a sport, a rendszeres testedzés napjainkban nem tölti be teljes mértékben a postás dolgozóknál azt a szerepet, amelyet az egyéni és közösségi érdekek megkívánnak. A sport, a turisztika még nem vált a dolgozók életmódjának szerves részévé. Az eredmények, az erőfeszítések ellenére, sajnos, a szakszervezeti sporttevékenység sem tudott mindenben lépést tartani az igényekkel, különösen ha a folyamatosságra gondolunk. A cél tehát változatlanul adva van, szervező-, nevelő, mozgósító tevékenységünkben e téren is van bőven tennivalónk. Szemléletben, gondolkodásban is változtatni kell."

Ugyanezeket a gondokat fogalmazta meg Makai Attila is, amikor a hivatalos ünnepség és a díjkiosztás után azt kérdeztük tőle, hogy milyennek látja a postás tömegsport jelenét és jövőjét:

— Többféle, nem is mindig kedvező változást élünk át egyszerre. A régi postai kollektívák felbomlóban vannak, sok lelkes ember, segítőkész barát öregedett ki a mozgalomból, a fiatalok pedig nem mindig választják a szabadidő eltöltésének ezt a módját. Sokan munka után is dolgoznak, lakásra, kocsira gyűjtenek, vagy egyszerűen el kell tartaniuk egy négy-öt tagú családot.

Nem segített a tömegsportnak a posta szervezeti megváltozása sem, néhány évig lényegesen nagyobb szervezőmunkát igényel a TB-től a tagság összefogása, mozgósítása. Ennek ellenére optimista vagyok, mert a postás hagyományok, az embereknek a közösség iránti vonzódása, és az országos tekintetben is kiváló feltételek átsegítenek a jelenlegi nehézségeken. Nagy ösztönző erő, hogy érezzük a szakszervezet és a PSE támogatását is.

Az ünnepség a beszámolóval és a legjobb sportolók és aktivisták kitüntetésével nem ért véget. Az ízletes vacsora után kezdődött a hagyományos sportbál, amelyen az *Old Boys* együttes és *Fenyő Miklós* nosztalgiazenéje serkentette táncra a fiatal és a még fiatalabb sporttársakat.

Zimmermann Ottó

Rammer Dezső, a tömegsportbizottság tagja átveszi a jutalmat Megyeri László kv-titkártól

Sportlétesítmények társadalmi munkában

Van-e valaki, aki megkérdőjelezné a sportnak az egészségre, az ember jó közérzetére gyakorolt hatását? Persze, hogy nincs ilyen, de ha megfigyeljük, hányan sportolnak rendszeresen a postás dolgozók közül, akkor azt a következtetést vonhatjuk le — olyan feladat ez, amiről nem lehet csak beszélni, hanem sokkal inkább a gyakorlatban csinálni.

Kifogások persze vannak: — „nincs rá idő, kevés a sportlétesítmény stb." Úgy gondolom, saját egészségünk érdekében mindig kell, hogy legyen annyi időnk, amennyi szükséges szervezetünk karbantartására, frissességünk megőrzésére.

Nem található ugyan minden hivatal vagy üzem mellett sportlétesítmény, de a SZOT társadalmi pályaépítési akciójának eredményeként évről évre szaporodnak a sportolásra alkalmas helyek.

Egyre többen vallják magukénak a célt, amelyet így lehet megfogalmazni: jórészt társadalmi munkával épüljön minél több sportlétesítmény, szabadidőközpont a dolgozók és a szakmunkástanulók sportolásának és testedzésének segítésére.

A következőkben két követendő példát mutatunk be. Olyan postaszervekről van szó, amelyek részt vettek és támogatást is kaptak a SZOT által meghirdetett akcióban.

A Posta Járműtelep 210 négyzetméter alapterületű szabadidőközpontot épített. A több helyiségből álló létesítmény alkalmas kondicionáló testedzésre, asztalitenisz-, minitenisz-, tollaslabda-, sakkversenyek lebonyolítására, és a nődolgozók igényeit figyelembe véve aerobic-tanfolyamok szervezésére.

A dolgozók 1460 óra társadalmi munkával járultak hozzá a létesítmény építéséhez, amelynek értéke 2 millió forint.

A kollektívát a SZOT 25 000 forintos támogatásban részesítette, amit sporteszközök, sportfelszerelések vásárlására fordíthatnak.

Elismerést érdemel a Debreceni Postaigazgatóság Nyíregyházi Szállítási Üzemének kollektívája, akik aszfaltburkolatú sportpályát építettek, amelyen focizni, tollaslabdázni, teniszezni, kosárlabdázni, röplabdázni lehet. Jelentős társadalmi munkát végeztek az üzem szocialista brigádjai (Petőfi Sándor, Váci Mihály, Móricz Zsigmond és Mező Imre szocialista brigádok.)

A létesítmény értéke 1,5 millió forint. Szakszervezetünk az itt dolgozók lelkes és eredményes munkájának elismeréseként 10 000 forint támogatást adott, amit a sportolási feltételek javítására használhatnak fel.

Követendő példákat említettem, mivel ezzel is szeretnénk ötleteket adni más munkahelyek dolgozóinak, ahol a feltételek szintén megvannak, csak a kezdeményező szerepét kell vállalni.

Tánczos

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-810
Levélcím: Budapest, Postafiók 32. 1964
Egyszámlaszám: MNB 215—96 430
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 24 Ft
86—700. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSŐNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—3701